

I

(Aktai, priimti remiantis EB ir (arba) Euratomo steigimo sutartimis, kuriuos skelbti privaloma)

DIREKTYVOS

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2009/43/EB

2009 m. gegužės 6 d.

dėl su gynyba susijusių produktų siuntimo Bendrijoje sąlygų supaprastinimo

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 95 straipsnį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) Sutartyje numatyta sukurti vidaus rinką, įskaitant laisvam prekių bei paslaugų judėjimui trukdančių kliūčių tarp valstybių narių pašalinimą, ir sukurti sistemą, kuria būtų užtikrinta, kad konkurencija vidaus rinkoje nebūtų iškreipta.
- (2) Sutarties nuostatos, kuriomis sukuriamą vidaus rinką, taikomas visoms už atlygį tiekiamoms prekėms ir teikiamoms paslaugoms, įskaitant su gynyba susijusius produktus, tačiau jomis valstybėms narėms nedraudžiama, susiklosčius tam tikroms sąlygoms, atskirais atvejais imtis kitų priemonių, jei, jų nuomone, tai yra būtina ginant savo esminius saugumo interesus.

(3) Valstybių narių teisės aktuose, taisyklėse ir administracinėse nuostatose, susijusiuose su gynybos produktų siuntimu Bendrijoje, yra skirtumų, kurie gali kliudyti tokių produktų judėjimui ir gali iškraipyti konkurenciją vidaus rinkoje, ir taip stabdytų naujovių diegimą, bendradarbiavimą pramonės srityje ir gynybos pramonės konkurencingumą Europos Sąjungoje.

(4) Valstybių narių teisės aktais bei taisyklėmis paprastai siekiama tokių tikslų, kaip antai, žmogaus teisių, taikos, saugumo ir stabilumo užtikrinimas, kurių siekiama pasitelkus griežtos kontrolės sistemas ir ribojant su gynyba susijusių produktų eksportą ir platinimą į trečiąsias šalis ir į kitas valstybes nares.

(5) Tokių su gynyba susijusių produktų judėjimo Bendrijoje apribojimų paprastai negalima panaikinti tiesiogiai taikant Sutartyje nustatytus laisvo prekių ir paslaugų judėjimo principus, nes šiuos apribojimus galima pagrįsti atskirais atvejais, vadovaujantis Sutarties 30 arba 296 straipsniais, kurie ir toliau taikomi valstybėse narėse, jei įvykdomos jų taikymo sąlygos.

(6) Todėl atitinkamus valstybių narių teisės aktus ir taisykles reikia suderinti taip, kad, siekiant užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą, būtų supaprastintas su gynyba susijusių produktų siuntimas Bendrijos teritorijoje. Šioje direktyvoje numatomos tik su gynyba susijusiems produktams taikomos taisyklės ir procedūros, taigi ji nedaro įtakos su gynyba susijusių produktų siuntimo politikai, kurią taiko valstybės narės.

⁽¹⁾ 2008 m. spalio 23 d. nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽²⁾ 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2009 m. balandžio 23 d. Tarybos sprendimas.

- (7) Derinant atitinkamus valstybių narių teisės aktus ir taisykles neturėtų būti daromas poveikis valstybių narių tarpautinėms pareigoms ir įsipareigojimams nei jų laisvėms su gynyba susijusių produktų eksporto politikos srityje.
- (8) Valstybėms narėms turėtų būti palikta teisė toliau tęsti ir plėtoti tarpvyriausybinių lygio bendradarbiavimą, laikantis šios direktyvos nuostatų.
- (9) Ši direktyva neturėtų būti taikoma su gynyba susijusiems produktams, kurie tik vežami per Bendrijos teritoriją, t. y. tiems produktams, kuriems nėra įforminti muitinės sankcionuoti veiksmai, išskyrus išorinio tranzito procedūrą, ar yra tik paliekami laisvojoje zonoje arba laisvajame sandėlyje ir kurių neprivaloma apskaityti patvirtintame atsargų registre.
- (10) Ši direktyva turėtų būti taikoma visiems su gynyba susijusiems produktams, kurie atitinka Europos Sąjungos bendrajame karinės įrangos sąrašė (1) išvardytus produktus, įskaitant jų komponentus ir technologijas.
- (11) Ši direktyva neturėtų pažeisti Tarybos 1997 m. lapkričio 28 d. pagal Europos Sąjungos sutarties J.3 straipsnį priimtų Bendrijų veiksmy 97/817/BUSP dėl priešpėstinių minų (2) ir neturėtų apriboti 2008 m. gruodžio 3 d. Osle pasirašytos Konvencijos dėl kasetinių šaudmenų ratifikavimo ir įgyvendinimo valstybėse narėse.
- (12) Valstybių narių teisės aktais ir taisyklėmis, kuriais ribojamas su gynyba susijusių produktų siuntimas, siekiama žmogaus teisių, taikos, saugumo ir stabilumo užtikrinimo tikslų, todėl reikia, kad tuos produktus siunčiant Bendrijos teritorijoje būtų ir toliau taikomi kilmės valstybės narės leidimai ir garantijos gaunančiojoje valstybėje narėje.
- (13) Atsižvelgiant į šioje direktyvoje nustatytas apsaugos priemones, skirtas tų tikslų apsaugai, valstybėms narėms nebereikės nustatyti ar toliau taikyti papildomų tų tikslų įgyvendinimo apribojimų, jei įvykdomos Sutarties 30 ir 296 straipsniuose nustatytos sąlygos.
- (14) Ši direktyva neturėtų daryti poveikio nuostatų, būtinų dėl viešosios tvarkos ar visuomenės saugumo, taikymui. Atsižvelgiant į su gynyba susijusių produktų pobūdį ir savybes, tokie viešosios tvarkos aspektai, kaip transporto sauga, sandėliavimo sauga, neteisėto naudojimo rizika ir nusikaltimų prevencija, šios Direktyvos tikslais yra itin svarbūs.
- (15) Ši direktyva neturi įtakos 1991 m. birželio 18 d. Tarybos direktyvos 91/477/EEB dėl ginklų įsigijimo ir laikymo kontrolės (3), ypač ginklų judėjimo Bendrijoje formalumų, taikymui. Ši direktyva taip pat neturi įtakos 1993 m. balandžio 5 d. Tarybos direktyvos 93/15/EEB dėl civiliniam naudojimui skirtų sprogmenų pateikimo į rinką ir jos priežiūros nuostatų suderinimo (4), ypač jos nuostatų dėl šaudmenų perdavimo, taikymui.
- (16) Siunčiant su gynyba susijusius produktus Europos bendrijoje turėtų būti gautas išankstinis leidimas taikant bendrąsias, visuotines arba individualiąsias siuntimo licencijas, kurias suteikia arba skelbia valstybė narė, iš kurios teritorijos tiekėjas nori siųsti su gynyba susijusius produktus. Valstybės narės turėtų galėti specialiais šioje direktyvoje išvardytais atvejais su gynyba susijusių produktų siuntimui netaikyti reikalavimo gauti išankstinį leidimą.
- (17) Valstybės narės turėtų turėti laisvę suteikti išankstinį leidimą arba jo nesuteikti. Vadovaujantis vidaus rinkos principais, leidimas turėtų galioti visoje Bendrijoje ir neturėtų būti reikalaujama jokių papildomų leidimų pervežimui per kitos valstybės narės teritoriją arba įvežimui į kitos valstybės narės teritoriją.
- (18) Valstybės narės, atsižvelgdamos į siuntimo riziką, turėtų kiekvienai siuntimo rūšiai nustatyti tinkamas su gynyba susijusių produktų ar su gynyba susijusių produktų kategorijų siuntimo licencijų rūšis, ir prie kiekvienos siuntimo licencijos turėtų būti pridėtos naudojimo sąlygos.
- (19) Valstybės narės turėtų, kiek įmanoma, komponentų atžvilgiu vengti eksporto apribojimų taikymo, gaudamos gavėjų naudojimo deklaracijas ir atsižvelgdamos į tokių komponentų integravimo į gavėjų produktus mastą.
- (20) Valstybės narės turėtų nustatyti siuntimo licencijų gavėjus laikydamosi nediskriminavimo principo, išskyrus atvejus, kai būtina ginti esminius jų saugo interesus.
- (21) Siekiant palengvinti su gynyba susijusių produktų siuntimą, valstybės narės turėtų skelbti bendrąsias siuntimo licencijas, kuriomis būtų leidžiama siųsti su gynyba susijusius produktus bet kuriai įmonei, atitinkančiai kiekvienoje bendrojoje siuntimo licencijoje nustatytas sąlygas.

(1) OL L 88, 2007 3 29, p. 58.

(2) OL L 338, 1997 12 9, p. 1.

(3) OL L 256, 1991 9 13, p. 51.

(4) OL L 121, 1993 5 15, p. 20.

- (22) Bendroji siuntimo licencija turėtų būti skelbiama su gynyba susijusių produktų siuntimui ginkluotosioms pajėgoms, siekiant užtikrinti kuo didesnę tiekimo saugumą visoms valstybėms narėms, kurios nusprendžia įsigyti tokius produktus Bendrijoje.
- (23) Bendroji siuntimo licencija turėtų būti skelbiama siunčiant komponentus sertifikuotoms Europos gynybos įmonėms, siekiant skatinti šių įmonių bendradarbiavimą ir integraciją, visų pirma sudarant lengvesnes sąlygas tiekimo tinklų optimizavimui ir masto ekonomijoms.
- (24) Tarpvalstybinėje bendradarbiavimo programoje dalyvaujančios valstybės narės gali skelbti bendrąją siuntimo licenciją su gynyba susijusių produktų siuntimui gavėjams, esantiems kitose dalyvaujančiose valstybėse narėse, jei tai reikalinga bendradarbiavimo programai vykdyti. Taip būtų sukurtos geresnės sąlygos dalyvaujančiose valstybėse narėse įsikūrusioms įmonėms dalyvauti tarpvalstybinėse bendradarbiavimo programose.
- (25) Valstybės narės turėtų turėti galimybę skelbti kitas bendrąsias siuntimo licencijas, kad būtų apimti atvejai, kai, atsižvelgiant į produktus ir gavėjus, rizika, susijusi su žmogaus teisių, taikos, saugumo ir stabilumo užtikrinimu, yra labai nedidelė.
- (26) Tais atvejais, kai negalima skelbti bendrosios siuntimo licencijos, valstybės narės, esant prašymui, turėtų atskiroms įmonėms išduoti visuotines siuntimo licencijas, išskyrus šioje direktyvoje nurodytus atvejus. Valstybės narės turėtų galėti išduoti pratęsimas bendrąsias siuntimo licencijas.
- (27) Įmonės turėtų pranešti kompetentingoms institucijoms apie bendrųjų siuntimo licencijų naudojimą, kad būtų išsaugotos žmogaus teisės, taika, saugumas ir stabilumas bei būtų sudarytos sąlygos skaidriai atskaitomybei apie su gynyba susijusių produktų siuntimą, siekiant vykdyti demokratinę kontrolę.
- (28) Valstybėms narėms turėtų būti sudarytos pakankamai lanksčios galimybės nustatyti bendrųjų, visuotinių ir individualių siuntimo licencijų sąlygas, kad būtų galima toliau bendradarbiauti pagal esamą tarptautinę eksporto kontrolės sistemą. Kadangi sprendimą leisti arba neleisti eksportuoti kiekviena valstybė narė gali priimti savo nuožiūra, ir taip turėtų likti ateityje, toks bendradarbiavimas turėtų būti grindžiamas tik savanorišku eksporto politikos koordinavimu.
- (29) Siekiant išlaikyti pusiausvyrą, kai individuali *ex-ante* kontrolė laipsniškai pakeičiama bendrąja *ex-post* kontrole su gynyba susijusių produktų kilmės valstybėje narėje, reikia sukurti abipusio pasitikėjimo sąlygas, numatant garantijas, kuriomis būtų užtikrinta, kad su gynyba susiję produktai nebus eksportuojami pažeidžiant eksporto į trečiąsias šalis apribojimus. Šio principo reikėtų laikytis ir tais atvejais, kai su gynyba susiję produktai, prieš tai, kai eksportuojami į trečiąją šalį, siunčiami kelis kartus tarp valstybių narių.
- (30) Valstybės narės bendradarbiauja vadovaudamosi 2008 m. gruodžio 8 d. Tarybos bendrąja pozicija 2008/944/BUSP, nustatančia bendrąsias taisykles, reglamentuojančias karinių technologijų ir įrangos kontrolę⁽¹⁾, taikydamos bendruosius kriterijus bei naudodamosi pranešimo apie atsisakymą išduoti siuntimo licenciją arba konsultavimo mechanizmais, siekdamos vienodžiau taikyti su gynyba susijusių produktų eksporto į trečiąsias šalis politikos principus. Ši direktyva neturėtų trukdyti valstybėms narėms nustatyti su gynyba susijusių produktų siuntimo licencijų nuostatų ir sąlygų, įskaitant ir galimus eksporto apribojimus, ypač kai tai būtina bendradarbiavimo tikslais vadovaujantis ta bendrąja pozicija.
- (31) Tiekėjai turėtų pranešti gavėjams apie bet kokius su siuntimo licencijomis susijusius apribojimus, kad būtų galima kurti abipusį pasitikėjimą, susijusį su gavėjų gebėjimu laikytis tokių apribojimų po siuntimo, ypač jei yra prašymas eksportuoti į trečiąsias šalis.
- (32) Įmonės turėtų nuspręsti, ar prašymas sertifikuoti yra pagrįstas nauda, kurią jos įgytų turėdamos galimybę gauti su gynyba susijusius produktus pagal bendrąją siuntimo licenciją. Bendroji siuntimo licencija turėtų būti naudinga atliekant siuntimą tarp įmonių grupės tais atvejais, kai grupės narės yra sertifikuotos atitinkamose jų įsisteigimo valstybėse narėse.
- (33) Reikia bendrų sertifikavimo kriterijų abipusiam pasitikėjimui kurti, ypač atsižvelgiant į gavėjų pajėgumą laikytis eksporto apribojimų, taikomų su gynyba susijusiems produktams, kuriuos jie gavo iš kitos valstybės narės pagal siuntimo licenciją.
- (34) Siekiant palengvinti abipusį pasitikėjimą, siunčiamų su gynyba susijusių produktų gavėjai turėtų susilaikyti nuo šių produktų eksportavimo, jei siuntimo licencijoje yra eksporto apribojimai.

⁽¹⁾ OL L 335, 2008 12 13, p. 99.

- (35) Įmonės, teikdamos prašymą suteikti eksporto į trečiąsias šalis licenciją, turėtų deklaruoti savo šalių kompetentingoms institucijoms, ar jos laikėsi bet kokių eksporto apribojimų, kuriuos su gynyba susijusio produkto siuntimo licencijoje buvo nurodžiusi siuntimo licenciją išdavusi valstybė narė. Šiame kontekste prisimenama, kad itin tinka Bendrojoje pozicijoje 2008/944/BUSP numatytas valstybių narių konsultavimosi mechanizmas.
- (36) Pagal siuntimo licenciją gauto su gynyba susijusio produkto eksporto į trečiąją šalį momentu įmonės turėtų pateikti eksporto licencijos turėjimą įrodančius dokumentus kompetentingai muitinės įstaigai prie Bendrijos išorės sienos.
- (37) Priede esantis su gynyba susijusių produktų sąrašas turėtų būti atnaujinamas, kad griežtai atitiktų Europos Sąjungos bendrąjį karinės įrangos sąrašą.
- (38) Siekiant nuolat didinti abipusį pasitikėjimą, valstybės narės privalo nustatyti veiksmingas priemones, įskaitant sankcijas, kurių pakaktų, kad būtų užtikrintas šios direktyvos nuostatų įgyvendinimas, visų pirma tų, kuriomis numatoma, kad įmonės laikytųsi bendrų sertifikavimo kriterijų ir tolesnio siunčiamų su gynyba susijusių produktų naudojimo po siuntimo apribojimų.
- (39) Kai kilmės valstybė narė pagrįstai abejoja, ar sertifikuotas gavėjas laikysis bendrojoje siuntimo licencijoje nustatytos sąlygos, arba jei licenciją išdavusi valstybė narė mano, kad gali būti pakenkta viešajai tvarkai, visuomenės saugumui arba esminiems jos saugumo interesams, tai ji ne tik turėtų informuoti kitas valstybes nares bei Komisiją, bet ir, atsižvelgdama į savo atsakomybę užtikrinti žmogaus teises, taiką, saugumą ir stabilumą, laikinai sustabdyti siuntimo licencijų galiojimą tam gavėjui.
- (40) Siekiant abipusio pasitikėjimo, reikėtų atidėti įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatų, priimtų šios direktyvos reikalavimų laikymuisi užtikrinti, taikymą. Tokiu būdu, prieš pradėdant taikyti minėtas nuostatas, remiantis Komisijos ataskaita, grindžiama valstybių narių pateikta informacija apie priemones, kurių imtasi, būtų galima įvertinti pasiektą pažangą.
- (41) Komisija turėtų reguliariai skelbti šios direktyvos įgyvendinimo ataskaitas, ir, prireikus, teikti teisėkūros pasiūlymus.
- (42) Ši direktyva nekliudo egzistuoti regioninėms sąjungoms tarp Belgijos ir Liuksemburgo ar tarp Belgijos, Liuksemburgo ir Nyderlandų arba jų kurti, kaip numatyta Sutarties 306 straipsnyje.
- (43) Kadangi šios direktyvos tikslo – supaprastinti su gynyba susijusių produktų siuntimo Bendrijos viduje taisykles ir procedūras siekiant užtikrinti deramą vidaus rinkos veikimą – valstybės narės negali deramai pasiekti dėl skirtingų esamų licencijavimo procedūrų ir tarpvalstybinio siuntimo pobūdžio, ir todėl jo lengviau siekti Bendrijos lygiu, Bendrija gali priimti priemones pagal Sutarties 5 straipsnyje nustatytą subsidiarumo principą. Pagal minėtame straipsnyje išdėstytą proporcingumo principą šia direktyva nesiekama daugiau nei būtina šiam tikslui pasiekti.
- (44) Šios direktyvos įgyvendinimo priemonės reikėtų priimti pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijos naudojimosi jai suteiktai įgyvendinimo įgaliojimais tvarką ⁽¹⁾.
- (45) Visų pirma Komisijai turi būti suteikti įgaliojimai keisti priedą. Kadangi minėtos priemonės yra bendro pobūdžio ir skirtos iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas, jos turi būti priimanamos laikantis Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnyje nustatytos reguliavimo procedūros su tikrinimu.
- (46) Pagal Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros ⁽²⁾ 34 punktą valstybės narės raginamos savo ir Bendrijos interesų labui parengti lenteles, kurios kuo geriau iliustruotų šios direktyvos ir perkėlimo į nacionalinę teisę priemonių koreliaciją, ir viešai jas paskelbti,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 SKYRIUS

DALYKAS, TAIKymo SRITIS IR SAŲOKOS

1 straipsnis

Dalykas

1. Šios direktyvos tikslas – supaprastinti su gynyba susijusių produktų siuntimo Bendrijos viduje taisykles ir procedūras siekiant užtikrinti deramą vidaus rinkos veikimą.

⁽¹⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

⁽²⁾ OL C 321, 2003 12 31, p. 1.

2. Direktyva neturi poveikio valstybių narių sprendimo laisvei vykdančią su gynyba susijusių produktų eksporto politiką.

II SKYRIUS

3. Ši direktyva taikoma laikantis EB sutarties 30 ir 296 straipsnių.

SIUNTIMO LICENCIJOS

4. Ši direktyva neapriboja valstybių narių galimybių palaikyti ir toliau plėtoti tarpvyriausybinių bendradarbiavimą, laikantis šios direktyvos nuostatų.

4 straipsnis

Bendrosios nuostatos

2 straipsnis

Taikymo sritis

Ši direktyva taikoma su gynyba susijusiems produktams, įtrauktiems į priedą.

1. Siunčiant su gynyba susijusius produktus iš vienos valstybės narės į kitą turi būti gautas išankstinis leidimas. Pervežant su gynyba susijusius produktus per valstybių narių teritorijas arba juos įvežant į valstybės narės, kurioje yra gavėjas, teritoriją, nereikia jokio papildomo kitų valstybių narių leidimo, tačiau tai neturi įtakos nuostatų, skirtų saugoti viešąją tvarką arba užtikrinti visuomenės saugumą, pvz., *inter alia*, transporto saugą, taikymui.

3 straipsnis

Sąvokos

Šios direktyvos tikslais taikomos šios sąvokos:

2. Nepaisant 1 dalies, valstybės narės gali su gynyba susijusių produktų siuntimui netaikyti reikalavimo gauti 1 dalyje nurodytą išankstinį leidimą, kai:

1. su gynyba susijęs produktas – bet kuris produktas, nurodytas priede;
2. siuntimas – bet koks su gynyba susijusio produkto perdavimas arba perkėlimas iš tiekėjo kitos valstybės narės gavėjui;
3. tiekėjas – Bendrijoje įsisteigęs juridinis arba fizinis asmuo, kuris teisiškai atsakingas už siuntimą;
4. gavėjas – Bendrijoje įsisteigęs juridinis arba fizinis asmuo, kuris teisiškai atsakingas už siunčiamų produktų gavimą;
5. siuntimo licencija – valstybės narės nacionalinės institucijos leidimas tiekėjams siųsti su gynyba susijusius produktus kitose valstybėje narėje esančiam gavėjui;
6. eksporto licencija – leidimas tiekti su gynyba susijusius produktus bet kurioje trečiojoje šalyje esančiam fiziniam ar juridiniam asmeniui;
7. pervežimas – su gynyba susijusio produkto gabenimas per vienos arba daugiau valstybių narių, išskyrus kilmės valstybę narę ir gaunančiąją valstybę narę, teritoriją.

a) tiekėjas arba gavėjas yra Vyriausybės įstaiga arba ginkluotojų pajėgų dalis;

b) produktai tiekiami Europos Sąjungai, NATO, TATENA arba kitoms tarpvyriausybiniams organizacijoms jų užduočių vykdymui;

c) siuntimas yra būtinas bendrai valstybių narių vykdomai ginklavimosi programai įgyvendinti;

d) siuntimas yra susijęs su humanitarine pagalba ištikus nelaimi arba yra dovana nepaprastosios padėties atveju; arba

e) siuntimas būtinas remonto, priežiūros, parodos arba demonstravimo tikslais arba po jų.

3. Valstybės narės prašymu arba jos iniciatyva Komisija gali iš dalies pakeisti 2 dalį ir įtraukti atvejus, kai:

a) siuntimas vykdomas sąlygomis, kurios nekelia pavojaus viešajai tvarkai arba visuomenės saugumui;

b) reikalavimas gauti išankstinį leidimą tampa nesuderinamas su valstybės narės tarptautiniais įsipareigojimais priėmus šią direktyvą; arba

c) tai būtina tarpvyriausybiniu bendradarbiavimo tikslais, kaip nurodyta 1 straipsnio 4 dalyje.

Tokios priemonės, skirtos neesminėms šios direktyvos nuostatomis iš dalies keisti ją papildant, priimamos laikantis 14 straipsnio 2 dalyje nurodytos reguliavimo procedūros su tikrinimu.

4. Valstybės narės užtikrina, kad tiekėjai, pageidaujantys siųsti su gynyba susijusius produktus iš jų teritorijos, galėtų naudotis bendrosiomis siuntimo licencijomis arba prašyti visuotinių arba individualių siuntimo licencijų pagal 5, 6 ir 7 straipsnius.

5. Su gynyba susijusiems produktams arba jų kategorijoms siuntimo licencijos rūšį valstybės narės nustato vadovaudamosi 5, 6 ir 7 straipsnių nuostatomis.

6. Valstybės narės, atsižvelgdamos, *inter alia*, į dėl siuntimo kylančią žmogaus teisių, taikos, saugumo ir stabilumo užtikrinimo riziką, nustato visas siuntimo licencijų sąlygas, įskaitant bet kokius apribojimus, taikomus eksportuojant su gynyba susijusius produktus trečiojoje šalyje esantiems juridiniams ar fiziniams asmenims. Valstybės narės, laikydamosi Bendrijos teisės, gali pasinaudoti galimybe prašyti galutiniam naudotojui teikiamų garantijų, įskaitant galutinio naudotojo pažymėjimus.

7. Valstybės narės nustato komponentų siuntimo licencijų sąlygas remdamosi siuntimo pavojingumo vertinimu pagal, *inter alia*, toliau išvardytus kriterijus:

a) komponentų pobūdis atsižvelgiant į produktus, į kuriuos jie bus montuojami, ir atsižvelgiant į bet kokį gatavų produktų galutinį panaudojimą, galintį kelti susirūpinimą;

b) komponentų svarba atsižvelgiant į produktus, į kuriuos jie montuojami.

8. Išskyrus atvejus, kai valstybės narės mano, kad komponentus siųsti gali būti pavojinga, valstybės narės neturėtų nustatyti tokių komponentų eksporto apribojimų, jei gavėjas pateikia naudojimo deklaraciją, kurioje jis patvirtina, kad pagal konkrečią siuntimo licenciją siunčiami komponentai integruoti ar bus integruoti į jo paties produktus ir todėl jie vėliau negali būti siunčiami ar eksportuoti, nebent tik priežiūros arba remonto tikslais.

9. Valstybės narės gali panaikinti, sustabdyti anksčiau išduotas siuntimo licencijas arba apriboti jų naudojimą dėl priežasčių, susijusių su jų esminiais saugumo interesais, viešosios tvarkos, visuomenės saugumo tikslais arba jei nesilaikoma prie siuntimo licencijos pridėtų sąlygų.

5 straipsnis

Bendrosios siuntimo licencijos

1. Valstybės narės turi paskelbti bendrąsias siuntimo licencijas, kuriomis tiesiogiai leidžiama jų atitinkamose teritorijose išsisteigusiems tiekėjams, atitinkantiems siuntimo licencijoje nurodytas sąlygas, siųsti siuntimo licencijoje nurodytus su gynyba susijusius produktus kitoje valstybėje narėje esantiems tam tikros kategorijos arba tam tikrų kategorijų gavėjams.

2. Nedarant įtakos 4 straipsnio 2 dalies taikymui, bendrosios siuntimo licencijos turi skelbiamos bent šiais atvejais:

a) gavėjas priklauso valstybės narės ginkluotosioms pajėgoms arba gynybos srities perkančiajai organizacijai, kuri išsigyja produktus tik valstybės narės ginkluotųjų pajėgų naudojimui;

b) gavėjas yra pagal 9 straipsnį sertifikuota įmonė;

c) siuntimas atliekamas demonstravimo, vertinimo ir parodų tikslais;

d) siuntimas atliekamas priežiūros ir remonto tikslais, jei gavėjas yra pirminis su gynyba susijusių produktų tiekėjas.

3. Valstybės narės, dalyvaujančios valstybių narių tarpvyriausybiniame bendradarbiavimo programoje dėl vieno ar daugiau su gynyba susijusių produktų kūrimo, gamybos ir naudojimo, gali skelbti bendrąją siuntimo licenciją produktams, kurie būtini programai vykdyti, siųsti į kitas toje programoje dalyvaujančias valstybes nares.

4. Valstybės narės, nepažeisdamos kitų šios direktyvos nuostatų, gali nustatyti registravimo sąlygas prieš panaudojant bendrąją siuntimo licenciją pirmą kartą.

6 straipsnis

Visuotinės siuntimo licencijos

1. Valstybės narės individualaus tiekėjo prašymu nusprendžia suteikti visuotines siuntimo licencijas, kuriomis leidžiama siųsti su gynyba susijusius produktus gavėjams vienoje arba keliuose kitose valstybėse narėse.

2. Valstybės narės kiekvienoje visuotinėje siuntimo licencijoje nustato su gynyba susijusius produktus arba produktų, kuriems taikoma visuotinė siuntimo licencija, kategorijas, įgaliotuosius gavėjus arba gavėjų kategoriją.

Visuotinė siuntimo licencija suteikiama 3 metų laikotarpiui, kurį valstybės narės gali atnaujinti.

7 straipsnis

Individualiosios siuntimo licencijos

Valstybės narės nusprendžia individualaus tiekėjo prašymu suteikti individualiąsias siuntimo licencijas, kuriomis leidžiama vieną kartą siųsti nurodytų su gynyba susijusių produktų nurodytą kiekį, visą iš karto arba per kelis kartus, vienam gavėjui:

a) kai prašoma siuntimo licencijos tik vienam siuntimui;

- b) kai tai būtina ginant savo esminius saugumo interesus arba saugant viešąją tvarką;
- c) kai tai būtina laikantis tarptautinių prievolių ir įsipareigojimų, kuriuos turi valstybės narės; arba
- d) kai valstybė narė turi svarių priežasčių manyti, kad tiekėjas negalės laikytis visų nuostatų ir sąlygų, būtinų visuotinei siuntimo licencijai suteikti.
- f) įrodymas, kad siuntimo licencijoje nurodyta eksporto apribojimo informacija buvo perduota su gynyba susijusių produktų gavėjui.

4. Valstybės narės užtikrina, kad tiekėjai laikytų 3 dalyje nurodytus registrus bent tokį laikotarpį, kuris yra lygus atitinkamos valstybės narės įstatymuose ūkinės veiklos vykdytojams taikomam duomenų laikymo laikotarpiui, ir bet koku atveju ne mažiau kaip trejus metus nuo kalendorinių metų, kuriais vyko siuntimas, pabaigos. Jie pateikiami valstybės narės, iš kurios teritorijos tiekėjas siunčia su gynyba susijusius produktus, kompetentingų institucijų prašymu.

III SKYRIUS

INFORMAVIMAS, SERTIFIKAVIMAS IR EKSPORTAS PO SIUNTIMO

9 straipsnis

Sertifikavimas

8 straipsnis

Tiekėjų teikiama informacija

1. Valstybės narės užtikrina, kad su gynyba susijusių produktų tiekėjai praneštų gavėjams siuntimo licencijos naudojimo sąlygas, įskaitant apribojimus, dėl su gynyba susijusių produktų galutinio naudojimo arba eksporto.
2. Valstybės narės užtikrina, kad tiekėjai per deramą laikotarpį praneštų valstybės narės, iš kurios teritorijos pageidauja siųsti su gynyba susijusius produktus, kompetentingoms institucijoms apie savo ketinimą pirmą kartą naudoti bendrąją siuntimo licenciją. Valstybės narės gali nurodyti papildomą informaciją, kurios gali reikėti siunčiant su gynyba susijusius produktus pagal bendrąją siuntimo licenciją.
3. Valstybės narės užtikrina ir reguliariai tikrina, kad tiekėjai išsamiai registruotų visus siuntimo atvejus pagal atitinkamoje valstybėje narėje galiojančius įstatymus, ir nustato atskaitomybės reikalavimus, susijusius su bendrosios, visuotinės arba individualios siuntimo licencijos naudojimu. Tokiame registre turi būti komerciniai dokumentai, kuriuose nurodyta:
- a) su gynyba susijusio produkto aprašymas ir nuoroda priede;
- b) su gynyba susijusių produktų kiekis ir vertė;
- c) siuntimo datos;
- d) tiekėjo ir gavėjo pavadinimas ir adresas;
- e) jei žinoma, su gynyba susijusio produkto galutinis panaudojimas ir galutinis naudotojas; ir
1. Valstybės narės skiria kompetentingas institucijas jų teritorijose įsisteigusiems su gynyba susijusių produktų pagal siuntimo licencijas, kitų valstybių narių paskelbtas pagal 5 straipsnio 2 dalies b punktą, gavėjams sertifikuoti..
2. Sertifikuojant visų pirma nustatoma įmonės gavėjos patikimumas, ypač jos kompetencija laikytis iš kitos valstybės narės pagal siuntimo licenciją gautų su gynyba susijusių produktų eksporto apribojimų. Patikimumas įvertinamas vadovaujantis šiais kriterijais:
- a) įrodyta įmonės patirtis vykdančią gynybos veiklą, ypatingai atsižvelgiant į duomenis apie tą įmonę – eksporto apribojimų laikymąsi, teismo sprendimus šiuo klausimu, leidimą gaminti arba teikti į rinką su gynyba susijusius produktus ir samdant patyrusius vadovujančiojo personalo narius;
- b) veikla su gynyba susijusių produktų pramonės sektoriuje Bendrijoje, visų pirma susijusi su sistemų ir (arba) posistemų integravimu;
- c) yra paskirtas vyresnysis vykduojantis darbuotojas, kuris yra asmeniškai atsakingas už siuntimą ir eksportą;
- d) yra rašytinis, c punkte nurodyto vyresniojo vykdančiojo darbuotojo pasirašytas, įmonės įsipareigojimas, kad ši įmonė imsis visų būtinų veiksmų, kad būtų laikomasi visų ypatingų susijusių su gautų specifinių komponentų arba produktų galutiniu panaudojimu bei eksportu sąlygų ir būtų užtikrintas jų vykdymas;

e) yra rašytinis, c punkte nurodyto vyresniojo vykdančiojo darbuotojo pasirašytas, įmonės išipareigojimas deramai teikti kompetentingoms institucijoms išsamią informaciją, jei gautama prašymų bei klausimų dėl visų iš kitos valstybės narės pagal siuntimo licenciją eksportuotų, siųstų ar gautų produktų galutinių naudotojų ar galutinio panaudojimo; ir

f) c punkte nurodyto vyresniojo vykdančiojo darbuotojo parašu patvirtintas vidaus kontrolės programos arba įmonėje įgyvendinamos siuntimo ir eksporto valdymo sistemos aprašymas. Šiame aprašyme pateikiami išsamūs duomenys apie organizacinius, žmogiškuosius ir techninius išteklius, skirtus siuntimo ir eksporto valdymui, atsakomybės grandinę bendrovės struktūroje, vidaus audito procedūras, informuotumo didinimą ir darbuotojų mokymą, fizinio ir techninio saugumo organizavimą, siunčiamų ir eksportuojamų produktų registravimą ir atsekamumą.

3. Sertifikatuose turi būti nurodoma ši informacija:

- a) kompetentinga institucija, išdavusi sertifikatą;
- b) gavėjo pavadinimas ir adresas;
- c) gavėjo atitikties 2 dalyje nurodytiems kriterijams pareiškimas; ir
- d) sertifikato išdavimo data ir galiojimo terminas.

Sertifikato, nurodyto d punkte, galiojimo laikotarpis jokiais atvejais negali būti ilgesnis nei penkeri metai.

4. Sertifikatuose gali būti nurodytos papildomos sąlygos, susijusios su:

- a) informacijos, reikalingos patikrinti atitiktį bendriems kriterijams, nurodytiems 2 dalyje, pateikimu;
- b) sertifikato galiojimo sustabdymu arba panaikinimu.

5. Kompetentingos institucijos ne rečiau kaip kas trejus metus kontroliuoja, ar gavėjas atitinka 2 dalyje nurodytus kriterijus ir ar laikosi 4 dalyje nurodytų papildomų sąlygų.

6. Valstybės narės pripažįsta visus kitoje valstybėje narėje pagal šią direktyvą išduotus sertifikatus.

7. Jei kompetentinga institucija nustato, kad atitinkamos valstybės narės teritorijoje įsisteigęs sertifikato turėtojas nebeatitinka 2 dalyje nustatytų kriterijų ir 4 dalyje nurodytų sąlygų, ji imasi tinkamų priemonių. Tokios priemonės gali apimti sertifikato atšaukimą. Kompetentinga institucija apie savo sprendimą informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares.

8. Valstybės narės reguliariai skelbia ir atnaujina sertifikuotų gavėjų sąrašą ir apie tai praneša Komisijai, Europos Parlamentui ir kitoms valstybėms narėms.

Komisija centrinį valstybių narių patvirtintų gavėjų registrą viešai skelbia savo interneto svetainėje.

10 straipsnis

Eksporto apribojimai

Valstybės narės užtikrina, kad su gynyba susijusių produktų gavėjai teikdami prašymą išduoti eksporto licenciją, tais atvejais, kai pagal siuntimo licenciją iš kitos valstybės narės gautiems produktams siuntimo licencijoje yra nustatyti eksporto apribojimai, pareiškė jų kompetentingoms institucijoms, kad jie tų apribojimų laikėsi, ir, jei reikia, kad jie gavo sutikimą iš kilmės valstybės narės.

IV SKYRIUS

MUITINĖS PROCEDŪROS IR ADMINISTRACINIS BENDRADARBIAVIMAS

11 straipsnis

Muitinės procedūros

1. Valstybės narės užtikrina, kad atlikdamas su gynyba susijusių produktų eksporto formalumus muitinės įstaigoje, atsakingoje už eksporto deklaracijos tvarkymą, eksportuotojas pateiktų įrodymus, kad yra gautas reikalingas eksporto leidimas.

2. Nedarant įtakos 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą⁽¹⁾, taikymui, valstybė narė taip pat gali ne ilgesniam kaip 30 darbo dienų laikotarpiui sustabdyti eksporto iš jos teritorijos procesą arba, prireikus, kitokiu būdu neleisti, kad pagal siuntimo licenciją iš kitos valstybės narės gauti su gynyba susiję produktai, inkorporuoti į kitą su gynybą susijusį produktą, iš Bendrijos būtų išvežti iš jos teritorijos, jei mano, kad:

- a) suteikiant eksporto licenciją nebuvo atsižvelgta į svarbią informaciją; arba
- b) po eksporto licencijos išdavimo dienos iš esmės pasikeitė aplinkybės.

3. Valstybės narės gali nustatyti, kad su gynyba susijusių produktų eksporto formalumus tvarkytų tik tam tikros muitinės įstaigos.

⁽¹⁾ OL L 302, 1992 10 19, p. 1.

4. Valstybės narės, pasinaudojusios 3 dalyje nustatyta galimybe, praneša Komisijai apie atitinkamai įgaliotas muitinės įstaigas. Komisija šią informaciją paskelbia *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio* C serijoje.

12 straipsnis

Keitimasis informacija

Veikdamos kartu su Komisija, valstybės narės imasi visų tinkamų priemonių, kad užtikrintų nacionalinių kompetentingų institucijų tiesioginį bendradarbiavimą ir keitimąsi informacija.

V SKYRIUS

SU GYNYBA SUSIJUSIŲ PRODUKTŲ SĄRAŠO ATNAUJINIMAS

13 straipsnis

Priedo pritaikymas

1. Komisija atnaujina priede pateikiamą su gynyba susijusių produktų sąrašą, kad jis griežtai atitiktų Europos Sąjungos bendrąjį karinės įrangos sąrašą.

2. Priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas, turi būti priimanamos laikantis 14 straipsnio 2 dalyje nurodytos reguliavimo procedūros su tikrinimu.

14 straipsnis

Komitetas

1. Komisijai padeda komitetas.

2. Jei yra nuoroda į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1–4 dalys ir 7 straipsnis, atsižvelgiant į to sprendimo 8 straipsnio nuostatas.

VI SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

15 straipsnis

Apsaugos priemonės

1. Jei licenciją išduodanti valstybė narė mano, kad yra didelė rizika, jog gavėjas, sertifikuotas pagal 9 straipsnį, kitoje valstybėje narėje, į kurią siunčiami produktai, nesilaikys bendrojoje siuntimo licencijoje nurodytos sąlygos arba jei licenciją išduodanti valstybė narė mano, kad gali kilti pavojus viešajai tvarkai, visuomenės saugumui arba jos esminiams saugumo interesams, tai ji informuoja tą kitą valstybę narę ir prašo patikrinti padėtį.

2. Jei lieka 1 dalyje nurodytų abejonių, tokiems gavėjams licenciją teikianti valstybė narė gali laikinai sustabdyti išduotos bendrosios siuntimo licencijos galiojimą. Ji praneša kitoms valstybėms narėms ir Komisijai apie tos apsaugos priemonės priežastis. Apsaugos priemonę taikanti valstybė narė gali nuspręsti apsaugos priemonę panaikinti, jei ji mano, kad ją taikyti nebetikslinga.

16 straipsnis

Sankcijos

Valstybės narės nustato taisykles dėl sankcijų, taikomų už nuostatų, priimtų įgyvendinant šią direktyvą, pažeidimą, ypač kai pagal 8 straipsnio 1 dalies arba 10 straipsnio reikalavimus pateikiama klaidinga arba neišsami informacija apie siuntimo licencijoje numatytus eksporto apribojimus. Valstybės narės imasi visų reikiamų priemonių siekdamos užtikrinti, kad šios taisyklės būtų įgyvendintos. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.

17 straipsnis

Peržiūra ir ataskaitų rengimas

1. Komisija ne vėliau kaip 2012 m. birželio 30 d. parengia ataskaitą apie tai, kokių priemonių valstybės narės ėmėsi perkeldamos į nacionalinę teisę šios direktyvos nuostatas, visų pirma jos 9–12 ir 15 straipsnius.

2. Komisija ne vėliau kaip 2016 m. birželio 30 d. peržiūri šios direktyvos įgyvendinimą ir praneša apie tai Europos Parlamentui ir Tarybai. Komisija visų pirma įvertina, ar pasiekti šioje direktyvoje nustatyti tikslai, susiję, *inter alia*, su vidaus rinkos veikimu, ir kokių mastu jie pasiekti. Savo ataskaitoje Komisija apžvelgia, kaip taikomi šios direktyvos 9–12 ir 15 straipsniai, įvertina šios direktyvos poveikį Europos gynybos įrangos rinkos ir Europos gynybos technologinės ir pramoninės bazės raidai, atsižvelgdama, *inter alia*, į mažųjų ir vidutinių įmonių padėtį. Jei reikia, po ataskaitos pateikiamas teisėkūros pasiūlymas.

18 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės ne vėliau kaip 2011 m. birželio 30 d. priima ir paskelbia įstatymus, taisykles ir administracines nuostatas, kurios būtinos šiai direktyvai įgyvendinti. Jos nedelsdamos apie šias priemones informuoja Komisiją.

Jos taiko šias priemones nuo 2012 m. birželio 30 d.

Valstybės narės, priimdamos tas priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Tokios nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų pagrindinių nacionalinės teisės nuostatų tekstus.

19 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

20 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Strasbūre 2009 m. gegužės 6 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
H.-G. PÖTTERING

Tarybos vardu
Pirmininkas
J. KOHOUT

PRIEDAS

SU GYNYBA SUSIJUSIŲ PRODUKTŲ SĄRAŠAS

ML1 **Mažesnio nei 20 mm kalibro lygiavamzdžiai ginklai, kiti 12,7 mm (0,5 colio) ar mažesnio kalibro šaunamieji ginklai, automatiniai ginklai bei jų priedai ir specialiai sukurti komponentai:**

a. šautuvai, karabinai, revolveriai, pistoletai, automatiniai pistoletai ir kulkosvaidžiai:

Pastaba Pagal ML1 a punktą nekontroliuojami:

1. Iki 1938 metų pagamintos muškietos, šautuvai, karabinai;
2. Iki 1890 metų pagamintų muškietų, šautuvų ir kabinų kopijos;
3. Iki 1890 metų pagaminti revolveriai, pistoletai, kulkosvaidžiai ir jų kopijos;

b. lygiavamzdžiai ginklai:

1. Lygiavamzdžiai ginklai, specialiai sukurti kariniams tikslams;
2. Kiti lygiavamzdžiai ginklai:
 - a. automatiniai lygiavamzdžiai ginklai;
 - b. pusiau automatiniai ar pompinio užtaisymo lygiavamzdžiai ginklai;

c. ginklai, kuriems naudojami šaudmenys be tūtelių;

d. duslintuvai, specialieji ginklų pritvirtinimo įtaisai (stovai), apkabos, taikikliai ir šūvio liepsnos šūvio liepsnos slopintuvai ginklams, kontroliuojamiems pagal ML1 a, b ar c punktus.

1 pastaba Pagal ML1 dalį nekontroliuojami lygiavamzdžiai ginklai, naudojami medžioklei arba sportui. Šie ginklai neturi būti specialiai sukurti kariniams tikslams arba neturi būti automatiniai.

2 pastaba Pagal ML1 dalį nekontroliuojami ginklai specialiai sukurti šaudyti mokomaisiais šaudmenimis ir kuriais negalima šaudyti jokiais kontroliuojamais šaudmenimis.

3 pastaba Pagal ML1 dalį nekontroliuojami ginklai, kuriems naudojami šoninio mušimo inicijavimo šaudmenys ir kurie nėra visiškai automatiniai.

4 pastaba Pagal ML1 dalies d punktą nekontroliuojami ginklų optiniai taikikliai be vaizdo apdorojimo elektroniniu būdu, kurių didinimas yra 4 kartai arba mažiau, jeigu jie nėra specialiai sukurti ar modifikuoti kariniams tikslams.

ML2 **20 mm ar didesnio kalibro lygiavamzdžiai ginklai, kiti didesnio kaip 12,7 mm (0,5 colio) kalibro ginklai ar ginkluotė, granatsvaidžiai bei jų priedai ir specialiai sukurti komponentai:**

a. pabūklai, haubicos, patrankos, mortyros, prieštankiniai pabūklai, sviedinių paleidimo įrenginiai, kariniai liepsnosvaidžiai, šautuvai, neatatrankiniai šautuvai, lygiavamzdžiai ginklai ir prietaisai, skirti mažinti objekto atpažinimo galimybę;

1 pastaba ML2 a punktas apima purkštuvus, matavimo prietaisus, atsargų rezervuarus ir kitus specialiai sukurtus skysčių varomų užtaisų komponentus, tinkamus pagal ML2 a punktą kontroliuojamai ginkluotei.

- ML2 a. (tęsinys)
- 2 pastaba Pagal ML2 a punktą nekontroliuojami:
1. Iki 1938 metų pagamintos muškietos, šautuvai, karabinai;
 2. Iki 1890 metų pagamintų muškietų, šautuvų ir karabinų kopijos.
- b. dūminės uždangos, dujosvaidžiai ir liepsnosvaidžiai arba generatoriai;
- Pastaba Pagal ML2 b punktą nekontroliuojami signaliniai pistoletai.
- c. Ginklų taikikliai.
- ML3 **Šaudmenys, sprogdklių nustatymo prietaisai ir specialiai sukurti komponentai:**
- a. šaudmenys ginklams, kontroliuojamiems pagal ML1, ML2 ar ML12 dalis;
- b. sprogdklių nustatymo prietaisai, specialiai sukurti pagal ML3 a punktą kontroliuojamiems šaudmenims.
- 1 pastaba Prie specialiai sukurtų komponentų priskiriami:
- a. metaliniai ar plastmasiniai gaminiai, pavyzdžiui, kapsulių, kulku antgaliai, šovinio švaistikliai, sukamieji žiedai ir šaudmenų metalinės dalys;
 - b. apsauginiai ir užtaisymo prietaisai, sprogdkliai, jutikliai ir inicijavimo prietaisai;
 - c. didelės galios vienkartinio veikimo energijos tiekimo prietaisai;
 - d. degieji užtaisų konteineriai;
 - e. antriniai šaudmenys, įskaitant kasetinių užtaisų bombas, granatas, minas ir valdomuosius sviedinius.
- 2 pastaba Pagal ML3 a punktą nekontroliuojami tuštieji ir mokomieji šaudmenys, kurių šovinio tūta yra pragręžta.
- 3 pastaba ML3 a punktas netaikomas šaudmenims, specialiai sukurtiems šiems tikslams:
- a. signalui duoti;
 - b. paukščiams baidyti; arba
 - c. dujų fakelams naftos gręžiniuose uždegti.
- ML4 **Bombos, torpedos, raketos, reaktyviniai sviediniai, kiti sprogstamieji užtaisai ir su tuo susijusi įranga bei jos priedai, specialiai sukurti kariniams tikslams, taip pat specialiai sukurti komponentai:**
- NB Dėl valdymo ir navigacinės įrangos – žr. ML11 dalies 7 pastabą.
- a. bombos, torpedos, granatos, dūmų užtaisai, raketos, minos, reaktyviniai sviediniai, giluminiai užtaisai, griaunamieji užtaisai, prietaisai ir paketai, karinė „pirotechnika“, šoviniai ir jų imitacijos (t. y. įranga, imituojanti šių gaminių charakteristikas);
- Pastaba ML4 a punktas apima:
1. Dūmų granatas, ugnies užtaisus ir padegamąsias bombas, sprogstamuosius prietaisus;
 2. Raketų nešėjų galvutes ir raketų grąžinimo įrenginių antgalius.

- ML4 (tęsinys)
- b. įranga, specialiai sukurta objektams, kontroliuojamiems pagal ML4 a punktą, valdyti, kontroliuoti, aktyvuoti, įkrauti vienkartinio veikimo energijos tiekimo prietaisais, paleisti, išdėstyti, iššauti, imituoti, trukdyti jiems veikti, detonuoti arba surasti.
- Pastaba ML4 b punktas apima:
1. Mobiliąją dujų suskystinimo įrangą, galinčią per dieną suskystinti 1 000 kg ar daugiau dujų;
 2. Vandens paviršiuje plūduriuojantį elektrai laidų kabelį, tinkamą magnetinėms minoms pašalinti ar naikinti.
- Techninė pastaba
- Nešiojamieji prietaisai, kurie suprojektuoti tik metalui aptikti, tačiau neatskiriantys minų nuo kitų metalinių objektų, nelaikomi specialiai sukurtais pagal ML4 a punktą kontroliuojamiems gaminiams aptikti.
- ML5 **Ugnies kontrolės ir su ja susijusi aliarminė ir išpėjamoji įranga, tikrinimo ir vizavimo įranga bei atsakomųjų veiksmų įranga, specialiai sukurta kariniams tikslams, taip pat specialiai sukurti komponentai ir dalys:**
- a. ginklų taikikliai, bombardavimo kompiuteriai, ginklų nutaikymo įranga bei ginklų kontrolės sistemos;
 - b. taikinio suradimo, pažymėjimo, nuotolio nustatymo, sekimo ar stebėjimo sistemos; aptikimo, duomenų sugretinimo, atpažinimo arba identifikavimo įranga; jutiklių integracijos įranga;
 - c. pagal ML5 a ar b punktus kontroliuojamų objektų atsakomųjų veiksmų įranga;
 - d. lauko tikrinimo ar vizavimo įranga, specialiai sukurta įrangai, kontroliuojamai pagal ML5 a ar b punktus.
- ML6 **Antžeminės transporto priemonės ir jų komponentai:**
- NB Dėl valdymo ir navigacinės įrangos – žr. ML11 dalies 7 pastabą.
- a. antžeminės transporto priemonės ir jų komponentai, suprojektuoti arba modifikuoti specialiai kariniams tikslams;
- Techninė pastaba
- ML6 a punkte terminas „antžeminės transporto priemonės“ apima ir priekabas.
- b. visureigės transporto priemonės visais varomais ratais, kurios pagamintos su šarvais ar vėliau šarvuotos, pasiekiant III (1985 m. rugsėjo mėn. NIJ 0108.01 ar atitinkamas nacionalinis standartas) ar aukštesnį apsaugos nuo kulnų lygį.
- NB Taip pat žr. ML13 a punktą.
- 1 pastaba ML6 a punktas apima:
- a. tankus, kitas karines šarvuotas transporto priemones ir karines transporto priemones, aprūpintas ginkluotės, minų dėstymo arba pagal ML4 dalį kontroliuojamų šaudmenų paleidimo įrangos pritvirtinimo įtaisais;
 - b. šarvuotas transporto priemones;
 - c. amfibijas ir giliai po vandeniu judančias transporto priemones;

- ML6 1 pastaba (tęsinys)
- d. techninės pagalbos transporto priemonės ir transporto priemonės, skirtas tempti ar transportuoti amuniciją, ginklų sistemas ir susijusią krovinių tvarkymo įrangą.
- 2 pastaba Pagal ML6 a punktą kontroliuojamą sausumos transporto priemonių modifikavimas kariniams tikslams – struktūrinis ar elektromechaninis pakeitimas, kai naudojamas vienas ar keli specialiai kariniams tikslams sukurti komponentai. Šie komponentai apima:
- a. pneumatinius ratlankių aptaisus, specialiai sukonstruotus taip, kad būtų neperšaujami arba kuriais galima važiuoti iš jų išleidus orą;
- b. padangų pripūtimo slėgio kontrolės sistemas, valdomas iš judančių transporto priemonių vidaus;
- c. svarbių dalių (pvz., degalų cisternų ar transporto priemonių kabinų) šarvuotą apsaugą;
- d. ginkluotės įtvirtinimo ar pritvirtinimo specialiuosius įtaisus;
- e. šviesų maskavimo įrangą.
- 3 pastaba Pagal ML6 dalį nekontroliuojami šarvuotieji arba balistinę apsaugą turintys civiliniai automobiliai ar sunkvežimiai, sukurti ar modifikuoti pinigams ar vertybėms vežti.

ML7 **Cheminės ar biologinės toksinės medžiagos, „medžiagos riaušėms malšinti“, radioaktyviosios medžiagos, su jomis susijusi įranga, komponentai ir medžiagos:**

- a. biologinės ir radioaktyviosios medžiagos, „pritaikytos kariniam tikslui“, žalojančios žmones ar gyvūnus, kenkiančios įrangai arba derliui ir aplinkai;
- b. kovinės nuodingosios cheminės medžiagos (KNM), įskaitant šias:
1. Neurologiškai veikiančias KNM:
 - a. O-Alkil (ne didesnis kaip C10, įskaitant cikloalkilus) alkil (metil, etil, n-propil arba izopropil) fluorfosfonatai, pavyzdžiui:
 - Zarinas (GB): O-izopropil-metanfluorfosfonatas (CAS 107-44-8); ir
 - Zomanas (GD): O-pinakolilmetilfluorfosfonatas (CAS 96-64-0);
 - b. O-alkil (alkilas lygus C10 arba mažesnis, įskaitant cikloalkilus), N, N-dialkil (metil, etil, n-propil arba izopropil) fosforamidocianidai, pavyzdžiui:

Tabunas (GA): O-etil-N, N-dimetilfosforamidocianidas (CAS 77-81-6);
 - c. O-alkil (H lygus C10 arba mažesnis, įskaitant cikloalkilus), S-2-dialkil (metil, etil, n-propil arba izopropil)-aminoetilalkil (metil, etil, n-propil arba izopril) fosfontiolatus ir atitinkamas alkilintas ir protonuotas druskas, pavyzdžiui:

VX: O-Etil-S-2 diizopropilaminoetil-metilfosfontiolatai (CAS 50782-69-9).
 2. Per odą veikiančias KNM:
 - a. Sieros ipriteis, pavyzdžiui:
 1. 2-chloretil-chlormetilsulfidas (CAS 2625-76-5);
 2. Bis (2-chloretil) sulfidas (CAS 505-60-2);

- ML7
- b. 2. a. (tęsinys)
3. Bis (2-chloretiltio) metanas (CAS 63869-13-6);
 4. 1,2-bis (2-chloretiltio) etanas (CAS 3563-36-8);
 5. 1,3-bis (2-chloretiltio)-n-propanas (CAS 63905-10-2);
 6. 1,4-bis (2-chloretiltio)-n-butanas (CAS 142868-93-7);
 7. 1,5-bis (2-chloretiltio)-n-pentanas (CAS 142868-94-8);
 8. Bis (2-chloretiltiometil) eteris (CAS 63918-90-1);
 9. Bis (2-chloretiltioetil) eteris (CAS 63918-89-8);
- b. Liuizitus, pavyzdžiui:
1. 2-chlorvinildichlorarsinas (CAS 541-25-3);
 2. Tris (2-chlorvinil) arsinas (CAS 40334-70-1);
 3. Bis (2-chlorvinil) chlorarsinas (CAS 40334-69-8);
- c. Azoto ipritus, pavyzdžiui:
1. HN1: bis (2-chloretil) etilaminas (CAS 538-07-8);
 2. HN2: bis (2-chloretil) metilaminas (CAS 51-75-2);
 3. HN3: tris (2-chloretil) aminos (CAS 555-77-1);
3. Veiksmingumą apribojančias KNM, pavyzdžiui:
- a. 3-chinuklidilnilbenzilatas (BZ) (CAS 6581-06-2);
4. KNM defoliantus, pavyzdžiui:
- a. Butil 2-chloro-4-florofenoksiacetatas (LNF);
- b. 2,4,5-trichlorofenoksiacetato oksidas, sumaišytas su 2,4-dichlorofenoksiacetato oksidu (oranžinis agentas);
- c. KNM binariniai „pirmtakai“ ir pagrindiniai „pirmtakai“:
1. Alkil (metil, etil, η-propil ar izopropil) fosfonilo difluoridai, pavyzdžiui:
DF: metil-fosfonildifluoridas (CAS 676-99-3).
 2. O-alkil (H lygus Cl_g arba mažesnis, įskaitant cikloalkilus), O-2-dialkil (metil, etil, η-propil arba izopropil) aminoetilalkil (metil, etil, η-propil arba izopril) fosfonitai ir atitinkamos alkilintos ir protonuotos druskos, pavyzdžiui:
QL: O-etil-2-diizopropilamino etil-metilfosfonitas (CAS 57856-11-8);
 3. Chlorozarinas: O-izopropilmetilfosfonofloridas (CAS 1445-76-7);
 4. Chlorozomanas: O-pinokolil metilfosfonofloridas (CAS 7040-57-5);

ML7 (tęsinys)

- d. „Medžiagos riaušėms malšinti“, aktyvūs jų cheminiai komponentai ir deriniai, įskaitant:
1. α-brombenzenacetoni-trilas, (Brombenzilcianidas) (CA) (CAS 5798-79-8);
 2. [(2-chlorfenil) metilenas] propandinitrilas, (O-chlorbenzilidenmalononitrilas) (CS) (CAS 2698-41-1);
 3. 2-chloro-1- feniletanonas, Fenilacilchloridas (ω-chloroacetofenonas) (CN) (CAS 532-27-4);
 4. Dibenz-(b, f)-1,4-oksazapinas, (CR) (CAS 257-07-8);
 5. 10-chloro-5, 10-dihidrofensazinas (Fensazino chloridas), (Adamsitas), (DM) (CAS 578-94-9);
 6. N-nonanoilmorfolinas (MPA) (CAS 5299-64-9);

1 pastaba Pagal ML7 d punktą nekontroliuojamos „medžiagos riaušėms malšinti“, skirtos individualiai savigynai.

2 pastaba Pagal ML7 d punktą nekontroliuojami aktyvūs cheminiai komponentai ir deriniai, skirti maistui gaminti ar medicinos tikslams ir atitinkamai supakuoti.

- e. įranga, specialiai sukurta ar modifikuota kariniams tikslams, skirta toliau išvardintoms medžiagoms plauti, ir specialiai jai sukurti komponentai:
1. Medžiagos ar komponentai, kontroliuojami pagal ML7 a, b ar d punktą; arba
 2. KNM, pagamintos iš „pirmtakų“, kontroliuojamų pagal ML7 c punktą.
- f. įranga (ir specialiai sukurti komponentai), specialiai sukurta apsisaugoti nuo KNM ir jas dezaktyvuoti, ir specialiai sukurti mišiniai:
1. Įranga, specialiai sukurta arba modifikuota kariniams tikslams apsisaugoti nuo medžiagų, kontroliuojamų pagal ML7 a, b ar d punktą, ir specialiai jai sukurti komponentai.
 2. Įranga, kuri yra specialiai sukurta ar modifikuota arba modifikuota kariniams tikslams, objektams, užterštiems medžiagomis, kontroliuojamomis pagal ML7 a ar b punktą, dezaktyvuoti, ir specialiai jai sukurti komponentai.
 3. Cheminiai mišiniai, specialiai sukurti (suformuoti) objektams, užterštiems medžiagomis, kontroliuojamomis pagal ML7 a ar b punktą, dezaktyvuoti.

Pastaba ML7 f punkto 1 papunktis apima:

- a. oro kondicionavimo sistemas, specialiai sukurtas ar modifikuotas branduoliniam, biologiniam ar cheminiam valymui;
- b. apsaugos drabužius.

NB Dėl civilinių dujų kaukių, apsaugos ir dezaktyvavimo įrangos taip pat žr. ES dvejopo naudojimo objektų sąrašo 1A004 poziciją.

- g. įranga (ir specialiai sukurti komponentai), specialiai sukurta arba modifikuota kariniams tikslams, skirta medžiagoms, kontroliuojamoms pagal ML7 a, b arba d punktą, aptikti arba identifikuoti;

Pastaba Pagal ML7 g punktą nekontroliuojami asmeniniai radiacijos lygio stebėjimo dozimetrai.

NB Taip pat žr. ES dvejopo naudojimo objektų sąrašo 1A004 poziciją.

ML7 (tęsinys)

- h. „biopolimerai“, specialiai sukurti arba apdoroti KNM reagentams, kontroliuojamiems pagal ML7 b punktą, aptikti arba identifikuoti, ir specifinių ląstelių kultūros, naudojamos jų gamybai;
- i. KNM reagentų dezaktyvavimo arba suardymo „biokatalizatoriai“ ir biologinės sistemos:
 - 1. „Biokatalizatoriai“, specialiai sukurti KNM reagentams, kontroliuojamiems pagal ML7 b punktą, atsirandantiems atliekant tikslingą laboratorinę atranką arba genetines manipuliacijas biologinėse sistemose, dezaktyvuoti arba suardyti.
 - 2. Biologinės sistemos: „ligų platintojai“, virusai arba ląstelių kultūros, turinčios genetinę informaciją, būdingą „biokatalizatorių“, kontroliuojamų pagal ML7 i punkto 1 papunktį, gamybai;

1 pastaba Pagal ML7 b ir d punktus nekontroliuojami:

- a. chlorcianas (CAS 506-77-4). žr. ES dvejojo naudojimo objektų sąrašo 1C450 pozicijos a punkto 5 papunktį;
- b. vandenilio cianidas (CAS 74-90-8);
- c. chloras (CAS 7782-50-5);
- d. karbonilchloridas (fosgenas) (CAS 75-44-5). žr. ES dvejojo naudojimo objektų sąrašo 1C450 pozicijos a punkto 4 papunktį;
- e. difosgenas (trichlormetil-chlorometanoatas)(CAS 503-38-8);
- f. panaikinta;
- g. ksililbromidas, ortas: (CAS 89-92-9), meta: (CAS 620-13-3), para: (CAS 104-81-4);
- h. benzilbromidas (CAS 100-39-0);
- i. benziljodidas (CAS 620-05-3);
- j. bromacetonas (CAS 598-31-2);
- k. bromcianas (CAS 506-68-3);
- l. brommetiletilketonas (CAS 816-40-0);
- m. chloracetonas (CAS 78-95-5);
- n. etil-jodacetatas (CAS 623-48-3);
- o. jodacetonas (CAS 3019-04-3);
- p. chlorpikrinas (CAS 76-06-2). žr. ES dvejojo naudojimo objektų sąrašo 1C450 pozicijos a punkto 7 papunktį.

2 pastaba ML7 h punkte ir ML7 i punkto 2 papunktyje klasifikuojamos ląstelių kultūros ir biologinės sistemos yra išimtinės, ir pagal šiuos punktus nekontroliuojamos ląstelių arba biologinės sistemos, skirtos civiliniams tikslams, pavyzdžiui: žemės ūkiui, farmacijai, medicinai, veterinarijai, aplinkosaugai, atliekų tvarkymui arba maisto pramonei.

ML8 „Energetinės“ ir su jomis susijusios medžiagos:

NB Taip pat žr. ES dvejetainio naudojimo objektų sąrašo IC011 poziciją.

Techninės pastabos

1. Šioje pozicijoje mišinys – tai dviejų ar daugiau komponentų mišinys, kai bent vienas iš jų įtrauktas į ML8 dalies punktus.
2. Visos medžiagos, esančios ML8 dalies punktuose, yra kontroliuojamos neatsižvelgiant į naudojimo tikslą (pvz., TAGN daugiausiai naudojama kaip sprogmuo, tačiau gali būti naudojama kaip kuras ar oksidatorius).
 - a. „sprogstamosios medžiagos“ ir jų mišiniai:
 1. ADNBF (aminodinitrobenzofuroksanas arba 7-amino-4,6-dinitrobenzofurazan-1-oksidas) (CAS 97096-78-1);
 2. BNCP (cis-bis (5-nitrotetrazolato) pentaamino kobalto (III) perchloratas) (CAS 117412-28-9);
 3. CL-14 (diamino dinitrobenzofurozanas arba 5,7-Diamino-4,6-dinitrobenzofurazan-1-oksidas) (CAS 117907-74-1);
 4. CL-20 (HNIW arba Heksanitroheksaazovurcitanas) (CAS 135285-90-4); klatratai iš CL-20 (taip pat žr. ML8 g punkto 3 ir 4 papunktį – jo „pirmtakams“);
 5. CP (2-(5-cianotetrazolato) pentaamino-kobalto (III) perchloratas) (CAS 70247-32-4);
 6. DADE (1,1-diamino-2,2-dinitroetilenas arba FOX7);
 7. DATB (Diaminotrinitrobenzenas) (CAS 1630-08-6);
 8. DDFP (1,4-dinitrodifurazanopiperazinas);
 9. DDPO (PZO arba 2,6-diamino-3,5-dinitropirazine-1-oksidas) (CAS 194486-77-6);
 10. DIPAM (3,3'-diamino-2,2',4,4',6,6'-heksanitrobifenilas arba Dipikramidas) (CAS 17215-44-0);
 11. DNGU (DINGU arba Dinitroglikolurilas) (CAS 55510-04-8);
 12. Furazanai:
 - a. DAAOF (Diaminoazoksifurazanas);
 - b. DAAZF (Diaminoazofurazanas) (CAS 78644-90-3).
 13. HMX ir iš jo išvestinės medžiagos (taip pat žr. ML8 g punkto 5 papunktį - jo „pirmtakams“):
 - a. HMX (Oktogenas, ciklotetrametilentetranitraminas arba ohtachydro-1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetrazinas; 1,3,5,7-tetranitro- 1,3,5,7-tetraciklooktanas) (CAS 2691-41-0);
 - b. difluoroaminatedas, analogiškas HMX;
 - c. K-55 (tetranitrosemiglikourilas arba keto-biciklinis HMX, 2,4,6,8-tetranitro-2,4,6,8-tetraa-zabiciklo [3,3,0] -oktanon-3) (CAS 130256-72-3).
 14. HNAD (Hexanitroadamantanas) (CAS 143850-71-9).
 15. HNS (Heksanitrostilbenas) (CAS 20062-22-0).

- ML8 a. (tęsinys)
16. Imidazoliai:
 - a. BNNII (Oktahidro-2,5-bis(nitroimino)imidazo (4,5-d)imidazolas);
 - b. DNI (2,4-dinitroimidazolas) (CAS 5213-49-0);
 - c. FDIA (1-fluoro-2,4-dinitroimidazolas);
 - d. NTDNIA (N-(2-nitrotriazolo)-2,4-dinitroimidazolas);
 - e. PTIA (1-piciril-2,4,5-trinitroimidazolas);
 17. NTNMH (1-(2-nitrotriazolo)-2-dinitrometileno hidrazinas);
 18. NTO (ONTA arba 3-Nitro-1,2,4-triazol-5-onas) (CAS 932-64-9);
 19. Polinitrokubantai, turintys daugiau kaip keturias nitrogrupes;
 20. PYX (Pikrilaminodinitropiridinas arba 2,6-bis(pikrilamino)-3,5-dinitropiridinas) (CAS 38082-89-2);
 21. RDX ir iš jo išvestinės medžiagos:
 - a. RDX (Ciklotrimetilentrinitraminas, ciklonitas, T4, heksahidro-1,3,5-trinitro-1,3,5-triazinas; 1,3,5-trinitro-1,3,5-triaza-cikloheksanas arba heksogenas) (CAS 121-82-4);
 - b. Keto-RDX (K-6 arba 2,4,6-Trinitro-2,4,6-triazacikloheksanonas) (CAS 115029-35-1);
 22. TAGN (Triaminoguanidinnitratas) (CAS 4000-16-2).
 23. TATB (Triaminotrinitrobenzenas) (CAS 3058-38-6) (taip pat žr. ML8 g punkto 7 papunktį – jo „pirmtakams“);
 24. TEDDZ (3,3,7,7-tetrabis(difluoroaminas) oktahydro-1,5-dinitro-1,5-diazocinas);
 25. Tetrazoliai:
 - a. NTAT (nitrotriazol aminotetrazolas);
 - b. NTNT (1-N-(2-nitrotriazolo)-4-nitrotetrazolas);
 26. Tetrilas (trinitrofenilmetilnitraminas) (CAS 479-45-8);
 27. TNAD (1,4,5,8-tetranitro-1,4,5,8-tetraazadekalinas) (CAS 135877-16-6) (taip pat žr. ML8 g punkto 6 papunktį – jo „pirmtakams“);
 28. TNAZ (1,1,3 -trinitroazetidinas) (CAS 97645-24-4) (taip pat žr. ML8 g punkto 2 papunktį – jo „pirmtakams“);
 29. TNGU (SORGUIL arba tetranitroglukurilas) (CAS 55510-03-7);
 30. TNP (1,4,5,8-tetranitro-pyridazino[4,5-d]pyriadazinas) (CAS 229176-04-9);
 31. Triazinai:
 - a. DNAM (2-oksi-4,6-dinitroamino-s-triazinas) (CAS 19899-80-0);
 - b. NNHT (2-nitroimino-5-nitro-heksahidro-1,3,5-triazinas) (CAS 130400-13-4);

- ML8 a. (tęsinys)
32. Triazolai:
- 5-azido-2-nitrotriazolas;
 - ADHTDN (4-amino-3,5-dihidrazino-1,2,4-triazolo dinitramidas) (CAS 1614-08-0);
 - ADNT (1-amino-3,5-dinitro-1,2,4-triazolas);
 - BDNTA ([bis-dinitroazolo]aminas);
 - DBT (3,3'-dinitro-5,5-bi-1,2,4-triazolas) (CAS 30003-46-4);
 - DNBT (dinitrobistriazolas) (CAS 70890-46-9);
 - NTDNA (2-nitrotriazolo 5-dinitramidas) (CAS 75393-84-9);
 - NTDNT (1-N-(2-nitrotriazolo) 3,5-dinitrotriazolas);
 - PDNT (1-pikril-3,5-dinitrotriazolas);
 - TACOT (tetranitrobenzotriazolbenzotriazolas) (CAS 25243-36-1);
33. Bet kuri „sprogstamoji medžiaga“, neįtraukta į ML8 a punkto sąrašą, kurios detonavimo greitis esant didžiausiam tankiui viršija 8 700 m/s arba detonavimo slėgis viršija 34 GPa (340 kilobarų);
34. Kiti stiprūs organiniai sprogenys, nenurodyti ML8 a punkte, sudarantys 25 GPa (250 kilobarų) arba didesnę detonacijos slėgį, kuris lieka nepakitęs 5 ar daugiau minučių esant 250 °C (523 K) arba aukštesnei temperatūrai.
- b. „svaidomosios medžiagos“:
- Bet kokia JT 1.1 klasės kietą „svaidomąją medžiagą“, turinti teorinę specifinį impulsą (įprastinėmis sąlygomis), trunkantį ilgiau negu 250 s nemetalizuotiems arba ilgiau negu 270 s aliuminizuotiems mišiniams;
 - Bet kokia JT 1.3 klasės kietą „svaidomąją medžiagą“, turinti teorinę specifinį impulsą, (įprastinėmis sąlygomis) trunkantį ilgiau negu 230 s nehalogenizuotiems, 250 s – nemetalizuotiems ir 266 s – metalizuotiems mišiniams;
 - „Svaidomosios medžiagos“, kurių jėgos konstanta yra didesnė nei 1 200 kJ/kg;
 - „Svaidomosios medžiagos“, galinčios palaikyti pastovaus degimo lygį ilgiau negu 38 mm per sekundę standartinėmis sąlygomis, kai yra 68,9 barų (6,89 MPa) slėgis esant 21 °C (294 K);
 - Elastomeriškai modifikuotos dvigubos varomosios galios „svaidomosios medžiagos“ (EMCDB), kurių įtempis maksimalaus apkrovimo sąlygomis yra didesnis kaip 5 %, esant – 40 °C (233 K);
 - Bet kokia „svaidomąją medžiagą“, į kurios sudėtį įeina medžiagos, įtrauktos į ML8 a punkto sąrašą.
- c. „pirotechnika“, kuras ir susijusios medžiagos bei jų mišiniai:
- Aviacinis kuras, specialiai paruoštas kariniams tikslams;
 - Alanas (aliuminio hidridas) (CAS 7784-21-6);
 - Karboranai: dekarboranas (CAS 17702-41-9); pentaboranas (CAS 19624-22-7 ir 18433-84-6) ir jų dariniai;

- ML8 c. (tęsinys)
4. Hidrazinas ir jo dariniai (taip pat žr. ML8 d punkto 8 ir 9 papunkčius – dėl hidrazino darinių oksidavimo):
 - a. hidrazinas (CAS 302-01-2) 70 % ar didesnės koncentracijos;
 - b. monometilhidrazinas (CAS 60-34-4);
 - c. simetrinis dimetilhidrazinas (CAS 540-73-8);
 - d. nesimetrinis dimetilhidrazinas (CAS 57-14-7);
 5. Sferinių, susmulkintų, sferoidinių, drožlinių ar šlifuotų dalelių metalo kuras, pagamintas iš medžiagos, kurios sudėtyje yra 99 % ar daugiau bet kurios iš šių medžiagų:
 - a. metalų ir jų mišinių:
 1. Berilio (CAS 7440-41-7), kurio dalelės ne didesnės kaip 60 µm;
 2. Geležies miltelių (CAS 7439-89-6), kurių vidutinis dalelių dydis yra 3 µm arba mažiau, pagamintų jungiant geležies oksidą su vandeniliu;
 - b. mišinių, kurių sudėtyje yra bet kurios iš šių medžiagų:
 1. Cirkonio (CAS 7440-67-7), magnio (CAS 7439-95-4) ar jų lydinių, kurių dalelės ne didesnės kaip 60 µm;
 2. 85 % grynumo boro (CAS 7440-42-8) ar boro karbido (CAS 12069-32-8) kuro, kurio dalelių matmenys yra ne didesni nei 60 µm.
 6. Karinės medžiagos, į kurių sudėtį įeina tirštikliai, naudojami angliavandenilio kurui, specialiai formuluoti naudoti liepsnosvaidžiuose, arba padegamoji amunicija, pavyzdžiui, metalo stearatai arba palmatai (taip pat vadinami oktoliu) (CAS 637-12-7) ir M1, M2, M3 tirštikliai.
 7. Perchloratai, chloratai ir chromatai, sumaišyti su metalo milteliais arba kitais daug energijos išskiriančiais kuro komponentais.
 8. Sferiniai aliuminio milteliai (CAS 7429-90-5), kurių dalelės ne didesnės kaip 60 µm, pagaminti iš medžiagos, turinčios ne mažiau kaip 99 % aliuminio.
 9. Titano subhidridas TiHn, kurio steichiometrija lygi $n = 0,65-1,68$.
- 1 pastaba Pagal ML8 c punkto 1 papunktį kontroliuojamas aviacinis kuras – tai galutinis produktas, o ne jo sudėtinės dalys.
- 2 pastaba Pagal ML8 c punkto 4 papunkčio a punktą nekontroliuojami hidrazino mišiniai, skirti korozijai reguliuoti.
- 3 pastaba Sprogmenys ir kuras, turintys metalų ar lydinių, išvardytų ML8 c punkto 5 papunktyje, kontroliuojami neatsižvelgiant į tai, ar tie metalai ir lydiniai yra aliuminio, magnio, cirkonio ar berilio kapsulėse.
- 4 pastaba Pagal ML8 c punkto 5 papunkčio b punkto 2 papunktį nekontroliuojamas boras ir boro karbidai, kai jie prisodrinti boru-10 (20 % ar daugiau boro-10).
- d. Oksidatoriai ir jų mišiniai:
1. ADN (SR ar 12 amonio dinitramidas) (CAS 140456-78-6);
 2. AP (amonio perchloratas) (CAS 7790-98-9);

- ML8 d. (tęsinys)
3. Mišiniai iš fluoro ir bet kurio iš šių komponentų:
- kiti halogenai;
 - deguonis arba
 - azotas;
- 1 pastaba* Pagal ML8 d punkto 3 papunktį nekontroliuojamas chloro trifluoridas. Taip pat žr. ES dvejetainio naudojimo objektų sąrašo IC238 poziciją.
- 2 pastaba* Pagal ML8 d punkto 3 papunktį nekontroliuojamas dujinio būvio azoto trifluoridas.
4. DNAD (1,3-dinitro-1,3-diazetidinas) (CAS 78246-06-7);
5. HAN (hidroksilamonio nitratas) (CAS 13465-08-2);
6. HAP (hidroksilamonio perchloratas) (CAS 15588-62-2);
7. HNF (hidrazino nitroformatas) (CAS 20773-28-8);
8. Hidrazino nitratas (CAS 37836-27-4);
9. Hidrazino perchloratas (CAS 27978-54-7);
10. Skystosios oksiduojančios medžiagos, į kurių sudėtį įeina inhibiduota raudonoji rūkstančioji azoto rūgštis (IRFNA) (CAS 8007-58-7);
- Pastaba* Pagal ML8 d punkto 10 papunktį nekontroliuojama neinhibiduota raudonoji azoto rūgštis.
- e. Rišamosios medžiagos, plastifikatoriai, monomerai ir polimerai:
- AMMO (azidometiltiloksetanas ir jo polimerai) (CAS 90683-29-7) (taip pat žr. ML8 g punkto 1 papunktį – jų „pirtakams“);
 - BAMO (baszidometiloksetanas ir jo polimerai) (CAS 17607-20-4) (taip pat žr. ML8 g punkto 1 papunktį – jų „pirtakams“);
 - BNDPA (bis (2,2-dinitropropil) acetalis) (CAS 5108-69-0);
 - BNDPF (bis (2,2-dinitropropil) formalis) (CAS 5917-61-3);
 - BTTN (butantrioltrinitratas) (CAS 6659-60-5) (taip pat žr. ML8 g punkto 8 papunktį – jo „pirtakams“);
 - Energetiniai monomerai, plastmasės ir polimerai, į kurių sudėtį įeina nitro, azido, nitrato, nitrozo arba difluoramino grupės, specialiai sukurti kariniam naudojimui;
 - FAMAO (3-difluoroaminometil-3-azidometil oksetanas) ir jo polimerai;
 - FEFO (bis-2-fluor-2,2 dinitroetilformalis) (CAS 17003-79-1);
 - FPF-1 (poli-2,2,3,3,4,4-heksafluorpentano-1,5-diolio formalis) (CAS 376-90-9);
 - FPF-3 (poli-2,4,4,5,5,6,6-heptafluor-2-trifluorometil-3-oksaheptan-1,7-diolio formalis);
 - GAP (glicidilazidopolimeras) (CAS 143178-24-9) ir jo dariniai;

- ML8 e. (tęsinys)
12. HTPB (hidroksilais modifikuotas polibutadienas), kurio hidroksilų funkcionalumas lygus arba didesnis nei 2,2 ir lygus arba mažesnis nei 2,4, kai hidroksilų vertė mažesnė negu 0,77 meq/g ir klampa mažesnė negu 47 puazai, esant 30 °C temperatūrai (CAS 69102-90-5);
 13. Mažos (mažesnės negu 10 000) molekulinės masės, alkoholiu modifikuotas poli (epichlorohidrinai); poli (epichlorohidriolis) ir triolis;
 14. NENA (nitroetilnitramino junginiai) (CAS 17096-47-8, 85068-73-1, 82486-83-7, 82486-82-6 ir 85954-06-9);
 15. PGN (Poli-GLYN, poliglicidilnitratas arba poli(nitratometil oksiranas)) (CAS 27814-48-8);
 16. Poli-NIMMO (nitratometilmetiloksetanas) arba poli-NMMO (poli[3-nitratometil-3-metiloksetanas]) (CAS 84051-81-0);
 17. Polinitroortokarbonatai;
 18. TVOPA (1,2,3-Tris [1,2-bis (difluoramino) etoksi] propanas arba trisvinoksiopropano aduktas) (CAS 53159-39-0).
- f. „Priedai ir priemaišos“:
1. Bazinis vario salicilatas (CAS 62320-94-9);
 2. BHEGA (Bis-2-hidroksietilglikolamidas) (CAS 17409-41-5);
 3. BNO (Butadiennitrioksidas) (CAS 9003-18-3);
 4. Feroceno dariniai:
 - a. butacenas (CAS 125856-62-4);
 - b. katocenas (2,2-bis-etilferocenil propanas) (CAS 37206-42-1);
 - c. Feroceno karboksilio rūgštis;
 - d. N-butilferocenas (CAS 31904-29-7);
 - e. kitos sudėtyje esančios feroceno polimerinės išvestinės medžiagos;
 5. Švino beta rezorcilatas (CAS 20936-32-7);
 6. Švino citratas (CAS 14450-60-3);
 7. Švino-vario chelatai iš beta-rezorcilato arba salicilatų (CAS 68411-07-4);
 8. Švino malealas (CAS 19136-34-6);
 9. Švino salicilatas (CAS 15748-73-9);
 10. Švino stanatas (CAS 12036-31-6);
 11. MAPO (tris-l-(2-metil)aziridinilfosfinoksidas) (CAS 57-39-6); BOBBA 8 (bis (2-metilaziridinil) 2-(2-hidroksiopropanoksi) propilaminofosfmoksidas) ir kiti MAPO dariniai;
 12. Metil BAPO (bis(2-metilaziridinil) metilaminofosfmoksidas) (CAS 85068-72-0);

- ML8 f. (tęsinys)
13. N-metil-p-nitroanilinas (CAS 100-15-2);
 14. 3-Nitraza-l,5-pentandiizocianatas (CAS 7406-61-9);
 15. Organiniai metalo junginiai:
 - a. neopentil[dialil]oksi, tri[dioktil]fosfato-titanatas (CAS 103850-22-2); taip pat vadinamas titanu IV, 2,2[bis 2-propenolato-metil, butanolato, tris (dioktil) fosfato] (CAS 110438-25-0); arba LICA 12 (CAS 103850-22-2);
 - b. titanas IV, [(2-propenolat-l) metil, N-propanolatometil] Butanolis-1, tris (dioktil) atodifos-fatas arba KR3538;
 - c. titanas IV, [(2-propenolat-l) metil, N-propanolatometilas] Butanolis-1, tris (dioktil) fosfatas;
 16. Policiandifluoraminoetilenoksidai;
 17. Polifunkciniai aziridinamidai su izoftalio, trimezino (butilenimino trimesamido arba BITA), izocianuro arba trimetiladipo pagrindinėmis struktūromis ir 2-metil arba 2-etilgrupėmis, prisijungusiomis prie aziridino žiedo;
 18. Propilenimidai, (2-metilaziridinas) (CAS 75-55-8);
 19. Labai smulkus geležies (Fe₂O₃) oksidas, turintis tam tikrą paviršiaus plotą, didesnę negu 250 m²/g, kai vidutinis dalelių dydis lygus 3 nm, arba mažesnis;
 20. TEPAN (tetraetilenpentaminakrilnitrilas) (CAS 68412-45-3); cianetilintas poliaminas ir jo druskos;
 21. TEPANOL (tetraetilenpentaminakrilnitrilglicidolis) (CAS 68412-46-4); cianetilintas poliaminas, sujungtas su glicidoliu ir jo draskomis;
 22. TPB (trifenilbismutas) (CAS 603-33-8).

g. „Pirmtakiai“:

NB Pagal ML8 g punktą kontroliuojamos „energetinės medžiagos“, pagamintos iš šių medžiagų:

1. BCMO (bischlormetiloksetano) (CAS 142173-26-0) (taip pat žr. ML8 e punkto 1 ir 2 papunkčius);
2. Dinitroazetidino-t-butildraskos (CAS 125735-38-8) (taip pat žr. ML8 a punkto 28 papunktį);
3. HBIW (heksabenzilheksaazozovurcitanas) (CAS 124782-15-6) (taip pat žr. ML8 a punkto 4 papunktį);
4. TAIW (tetraacetildibenzilheksaazozovurcitanas) (taip pat žr. ML8 a punkto 4 papunktį);
5. TAT (1,3,5,7-Tetraacetil-1,3,5,7-tetraazociklooktano) (CAS 41378-98-7) (taip pat žr. ML8 a punkto 13 papunktį);
6. 1,4,5,8 tetraazadekalino (CAS 5409-42-7) (taip pat žr. ML8 a punkto 27 papunktį);
7. 1,3,5,-trichlorbenzeno (CAS 108-70-3) (taip pat žr. ML8 a punkto 23 papunktį);
8. 1,2,4 trihidroksibutano (1,2,4,-Butantriolis) (CAS 3068-00-6) (taip pat žr. ML8 e punkto 5 papunktį).

5 pastaba Dėl sprogstamųjų užtaisų ir įtaisų žr. ML4 dalį.

ML8 (tęsinys)

6 pastaba Pagal ML8 dalį nekontroliuojamos toliau nurodytos medžiagos, jeigu jų nėra junginiuose arba jos nesumaišytos su „energetinėmis medžiagomis“, nurodytomis ML8 a punkte, ar metalo milteliais, nurodytais ML8 c punkte:

- a. amonio pikratas;
- b. juodasis parakas;
- c. heksanitrodifenilaminas;
- d. difluoraminas;
- e. nitrokrakmolai;
- f. kalio nitratas;
- g. tetranitronaftalanas;
- h. trinitroanizolas;
- i. trinitronaftalenas;
- j. trinitroksilenas;
- k. N-pirolidinonas; 1-metil-2-pirolidinonas;
- l. dioktilmaleatas;
- m. etilheksilakrilatas;
- n. trietilaliuminis (TEA), trimetilaliuminis (TMA) ir kiti piroforiški alkil ir arilmetalai su ličiu, natriu, magniu, cinku ar boru;
- o. nitroceliuliozė;
- p. glicerolio nitratas, dinitratas, trinitratas (NG);
- q. 2,4,6-trinitrotoluenas (TNT);
- r. etilendiamindinitratas (EDDN);
- s. pentaeritritoltetranitratas (PETN);
- t. švino azidas, normalus ir bazinis švino stiftnatas, taip pat pirminiai sprogmenys arba užtaiso sudedamosios dalys, į kurių sudėtį įeina azidai arba azidų kompleksai;
- u. trietilenglikoldinitratas (TEGDN);
- v. 2,4,6-trinitrorezorcinolas (stifnino rūgštis);
- w. dietildifenilkarbamidas; Dimetilfenilkarbamidas; metiletildifenilkarbamidas [centralitai];
- x. N, N-difenilkarbamidas (nesimetrinis difenilkarbamidas);
- y. metil-N-, N-difenilkarbamidas (nesimetrinis difenilmetilkarbamidas);
- z. etil-N, N-difenilkarbamidas (nesimetrinis difenilkarbamidas);
- aa. 2-nitrodifenilaminas (2-NDPA);
- bb. 4-nitrodifenilaminas (4-NDPA);
- cc. 2,2-dinitropropanolis;
- dd. nitroguanidinas (žr. ES dvejojo naudojimo objektų sąrašo 1C011 pozicijos d punktą).

ML9 **Karo laivai, speciali laivyno įranga ir dalys bei specialiai kariniams tikslams sukurti komponentai:**

NB Dėl valdymo ir navigacinės įrangos – žr. ML11 dalies 7 pastabą.

- a. karo laivai ir laivai (antvandeniniai ar povandeniniai), specialiai sukurti ar modifikuoti puolamiesiems ar gynybiniais veiksmais, neatsižvelgiant į tai, ar jie perdirbti ir modifikuoti nekariniams tikslams, neatsižvelgiant į jų esamą būklę ar funkcionalumą, neatsižvelgiant į tai, ar juose yra ginkluotės gabenimo sistemų ir ar jie šarvuoti, tokių laivų korpusai ir jų dalys;
- b. varikliai ir varomosios sistemos, pavyzdžiui:
 1. Dyzeliniai varikliai, specialiai sukurti povandeniniams laivams, kuriems tinka šios charakteristikos:
 - a. galingumas lygus 1,12 MW (1 500 AG) arba didesnis ir
 - b. rotacinis greitis lygus 700 apsisukimų per minutę arba didesnis.
 2. Elektros varikliai, specialiai sukurti povandeniniams laivams, turintys visas toliau išvardytas charakteristikas:
 - a. variklio galia didesnė nei 0,75 MW (1 000 AG);
 - b. su greitu reversu;
 - c. aušinimas skysčiu; ir
 - d. visiškas uždarumas.
 3. Nemagnetiniai dyzeliniai, specialiai kariniams tikslams sukurti varikliai, kurių galia – 37,3 kW (50 AG) ar daugiau ir nemagnetinis talpumas didesnis nei 75 % bendrosios masės.
 4. Anaerobinės varomosios sistemos, specialiai sukurtos povandeniniams laivams.

Techninė pastaba

Naudojant „anaerobinę varomąją jėgą“, panirusio povandeninio laivo varomoji sistema, nenaudodama atmosferos deguonies, gali veikti ilgiau nei su įprastomis baterijomis. Ši varomoji jėga neapima branduolinės energijos.

- c. Povandeniniai aptikimo prietaisai, specialiai sukurti kariniams tikslams ir kontrolei;
- d. Povandeninių laivų ir torpedų tinklai;
- e. Nenaudojama;
- f. Korpuso penetratoriai ir sujungikliai, specialiai sukurti kariniams tikslams, užtikrinantys sąveiką su įranga, esančia laivo išorėje;

Pastaba ML9 f punktas apima pavienio laidininko, daugialaidininkio, bendraašio ir bangolaidžio tipo laivų sujungiklius ir laivų korpusų penetratorius, kurie yra nelaidūs vandeniui iš išorės ir išlaiko reikalaujamas charakteristikas daugiau nei 100 metrų jūros gylyje; ir skaidulinius optinius sujungiklius bei optinius korpusų penetratorius, specialiai sukurtus lazeriniam spinduliui perduoti, neatsižvelgiant į gylį. Šis punktas neapima paprastųjų varomųjų velenų ir hidrodinaminių korpusų penetratorių valdymo prietaisų.

- g. Specialiai kariniams tikslams sukurti begarsiai guoliai su dujų ar magnetiniais įtvarais, aktyvia objekto atpažinimo ar vibracijos slopinimo kontrole ir tokių guolių turinti įranga.

ML10 „Orlaiviai“, „už orą lengvesni skraidomieji aparatai“, nepilotuojami „orlaiviai“, aviaciniai varikliai, „orlaivių“ įranga, su ja susijusi kita įranga ir komponentai, specialiai sukurti arba modifikuoti kariniams tikslams:

NB Dėl valdymo ir navigacinės įrangos – žr. ML11 dalies 7 pastabą.

- a. koviniai „orlaiviai“ ir specialiai jiems sukurti komponentai;
- b. kiti „orlaiviai“ ir „už orą lengvesni skraidomieji aparatai“, specialiai sukurti ar modifikuoti kariniams tikslams, įskaitant karinę žvalgybą, puolimą, karinius mokymus, karinių pajėgų ar karinės įrangos transportavimą ir desantavimą, materialinį-techninį aprūpinimą ir specialiai dėl to jiems sukurtus komponentus;
- c. nepilotuojami „orlaiviai“ ir susijusi įranga, specialiai sukurti ar modifikuoti kariniams tikslams, ir specialiai jiems sukurti komponentai:
 1. Nepilotuojami „orlaiviai“, įskaitant nuotoliniu būdu pilotuojamus „orlaivius“ (RPV) ir autonomines programuojamąsias transporto priemones ir „už orą lengvesni skraidomieji aparatai“;
 2. Susijusi paleidimo įranga ir antžeminė įranga;
 3. Susijusi vadovavimo ir kontrolės įranga;
- d. aviaciniai varikliai, specialiai sukurti ar modifikuoti kariniams tikslams ir specialiai jiems sukurti komponentai;
- e. aviacinė įranga, įskaitant „orlaivio“ degalų papildymo ore įrangą, specialiai sukurta naudoti „orlaiviams“, kontroliuojamiems pagal ML10 a ar b punktus, arba aviaciniams varikliams, kontroliuojamiems pagal ML10 d punktą, ir specialiai jai sukurti komponentai;
- f. slėginiai degalų papildytuvai, slėginė degalų papildymo įranga, specialiai sukurta operacijoms izoliuotose zonose palengvinti, ir antžeminė įranga, specialiai sukurta „orlaiviams“, kontroliuojamiems pagal ML10 a ar b punktus, arba aviaciniams varikliams, kontroliuojamiems pagal ML10 d punktą;
- g. kariniai aviaciniai šalmai ir apsauginės kaukės bei jiems specialiai sukurti komponentai, hermetinė kvėpavimo įranga ir pusiau hermetiniai kostiumai, skirti naudoti „orlaiviuose“, antigravitaciniai kostiumai, skystojo deguonies keitikliai, naudojami „orlaiviuose“ ar raketose, taip pat katapultos ir užtaisai paleidžiami prietaisai, skirti igulai pasitraukti iš „orlaivio“ avariniais atvejais;
- h. parašiutai ir su jais susijusi įranga, naudojami kovinei igulai arba kroviniui nuleisti arba „orlaivio“ greičiui sumažinti, bei jiems specialiai sukurti komponentai:
 1. Parašiutai, skirti:
 - a. parašiutininkams nuleisti į tiksliai nurodytą taikinį;
 - b. oro desantininkams nuleisti;
 2. Krovininiai parašiutai.
 3. Parasparniai, stabdymo parašiutai, pagalbiniai parašiutai, skirti desantuojamiems kūnams stabilizuoti ir padėčiai ore kontroliuoti (pvz., nusileidimo aparatams, katapultavimosi sėdynėms, bomboms);
 4. Pagalbiniai parašiutai, naudojami kartu su katapultavimosi sėdynių sistemomis gelbėjimosi parašiutų išsiskleidimui ir išsipūtumui reguliuoti;
 5. Parašiutai, skirti valdomoms raketoms, nepilotuojamiems „orlaiviams“ ar kosminėms transporto priemonėms nuleisti;
 6. Tupdomieji parašiutai ir nusileidimo greitį mažinantys parašiutai;

- ML10 h. (tęsinys)
7. Kiti kariniai parašiutai;
 8. Įranga, sukurta specialiai šuoliams iš didelio aukščio (pvz., kostiumai, specialūs šalmi, kvėpavimo sistemos, navigacinė įranga);
- i. Automatinės parašiuotais nuleidžiamų krovinių pilotavimo sistemos; įranga, įskaitant ir deguonies įrangą, specialiai sukurta ar modifikuota kariniams tikslams, skirta kontroliuojamiems šuoliams iš bet kokio aukščio.

1 pastaba Pagal ML10 b punktą nekontroliuojami specialiai kariniams tikslams sukurti „orlaiviai“ ar jų modifikacijos, kurie yra:

- a. nepritaikyti kariniam naudojimui ir neturi specialiai kariniam naudojimui skirtos ar modifikuotos įrangos, ir
- b. Wassenaaro susitarime dalyvaujančios valstybės civilinės aviacijos institucijos buvo registruoti civiliniam naudojimui.

2 pastaba Pagal ML10 d punktą nekontroliuojami:

- a. aviaciniai varikliai, sukurti arba modifikuoti naudojimui kariniams tikslams, kuriuos Wassenaaro susitarime dalyvaujančios valstybės civilinės aviacijos institucija registravo naudoti „civiliniame orlaivyje“, arba specialiai sukurtos jų dalys;
- b. stūmokliniai varikliai ar specialiai jiems sukurti komponentai, išskyrus specialiai sukurtus nepilotuojamiems „orlaiviams“.

3 pastaba Pagal ML10 b ir d punktus kontroliuojami tik tie kariniams tikslams modifikuoti nekarinių „orlaivių“ komponentai, įranga arba aviaciniai varikliai ir kita susijusi įranga, kuri yra būtina modifikuojant kariniams tikslams.

ML11 **Elektroninė įranga, nekontroliuojama pagal kitus es bendrojo karinės įrangos sąrašo punktus, ir jai specialiai sukurti komponentai:**

- a. elektroninė įranga, specialiai sukurta kariniams tikslams;

Pastaba ML11 dalis apima:

1. Elektroninę atsakomųjų priemonių ir elektroninę atsakomąsias priemones neutralizuojančią įrangą, įskaitant trukdymo ir trukdymą slopinančią įrangą (t. y. įrangą, sukurtą pašaliniams ar klaidingiems signalams į radarą ar radijo ryšio imtuvus įvesti ar kitokiu būdu trukdyti prieš elektroniniams imtuvams priimti informaciją, mažinti jų funkcionalumą ir veiksmingumą, atitinkamai veikti ir jo atsakomųjų veiksmų įrangą);
2. Dažniui jautrias elektronines lempas;
3. Sekimo ir elektromagnetinio spektro stebėjimo elektronines sistemas arba įrangą, sukurtą karinės žvalgybos ar saugumo tikslams arba tokiam sekimui ir kontrolei neutralizuoti;
4. Povandeninių atsakomųjų priemonių, įskaitant akustinio ir magnetinio trukdymo bei apgaulingo vaizdo sukūrimo įrangą ir įrangą, sukurtą pašaliniams ar klaidingiems signalams į sonarinius imtuvus įvesti;
5. Duomenų apdorojimo apsaugos įrangą, duomenų apsaugos įrangą ir perdavimo bei signalizavimo linijos apsaugos įrangą, veikiančią kodavimo procesų pagrindu;
6. Identifikavimo, patvirtinimo ir šifro įvedimo įrangą ir šifro valdymo, gamybos bei paskirstymo įrangą;

- ML11 a. Pastaba (tęsinys)
7. Valdymo ir navigacinę įrangą;
 8. Skaitmeninę troposferinės sklaidos radijo ryšio siųstuvų įrangą;
 9. Skaitmeninius demoduliatorius, specialiai sukurtus signalų žvalgybos tikslais.
- b. pasaulinės palydovinės navigacinės sistemos (GNSS) trukdymo įranga.
- ML12 **Didelio greičio kinetinės energijos ginklų sistemos ir su jomis susiję įrenginiai bei specialiai sukurti komponentai:**
- a. kinetinės energijos ginklų sistemos, specialiai sukurtos taikiniui sunaikinti ar jo veikimui nutraukti;
 - b. specialiai sukurti bandymų ir vertinimo įrenginiai, bandymų modeliai, įskaitant diagnostikos įrenginius ir taikinius, skirtus šovinių ir sistemų dinaminiam kinetinės energijos išbandymui.
- NB Dėl ginklų sistemų, naudojančių pokalibrinius šaudmenis ar vien cheminę varomąją jėgą, ir jų amunicijos – žr. MLI–ML4 dalis.
- 1 pastaba ML12 dalis apima dar ir šias specialiai sukurtas kinetinės energijos ginklų sistemas:
- a. paleidimo varomąsias sistemas, galinčias paprastu ar greitėjančiu šaudymo metodu didesnius nei 0,1 g objektus akseleruoti didesniu nei 1,6 km/s greičiu;
 - b. pagrindinius energijos gamybos, elektrinės apsaugos, energijos kaupimo, terminio valdymo priemonių galios palaikymo, įjungimo ar kuro naudojimo įrenginius; energijos šaltinio, ginklo bei kitokių elektrinių galvučių valdymo funkcijų elektrines jungtis;
 - c. taikinio aptikimo, nustatymo, šaudymo kontrolės ar sunaikinimo laipsnio įvertinimo sistemas;
 - d. sviedinių savaiminio nutaikymo, valdymo, varomosios jėgos nukreipimo (šoninės akseleracijos) sistemas.
- 2 pastaba Pagal ML12 dalį kontroliuojamos ginklų sistemos, naudojančios bet kurią iš šių rūšių energiją kaip varomąją jėgą:
- a. elektromagnetinę;
 - b. elektroterminę;
 - c. plazmą;
 - d. lengvasias dujas; arba
 - e. cheminę (kai ji naudojama kartu su bet kuria iš pirmiau išvardytųjų).
- ML13 **Šarvuotoji ar apsauginė įranga bei konstrukcijos ir komponentai:**
- a. šarvuotosios plokštės:
 1. Pagamintos pagal karinius standartus arba specifikacijas arba
 2. Tinkamos kariniam naudojimui;

- ML13 (tęsinys)
- b. metalo ir ne metalo medžiagų konstrukcijos bei deriniai, specialiai sukurti karinėms sistemoms nuo kul-
kų apsaugoti ir specialiai sukurti jų komponentai;
 - c. šalmai, pagaminti pagal karinius standartus ar specifikacijas arba panašius nacionalinius standartus ir spe-
cialiai sukurti jų komponentai, t. y. šalmo gaubtas, vidinis apsauginis sluoksnis ir minkšti įklotai;
 - d. neperšauamos liemenės ir kostiumai, pagaminti pagal karinius standartus ar specifikacijas, arba pana-
šūs į juos ir specialiai jiems sukurti komponentai.

1 pastaba ML13 b punktas apima medžiagas, specialiai sukurtas į sprogimą reaguojančiai apsaugai formuoti arba ka-
rinėms priedangoms statyti.

2 pastaba Pagal ML13 c punktą nekontroliuojami įprastiniai, jokių papildomu prietaisu neaprupinti plieniniai šalmai,
kurie nėra modifikuoti ar sukurti taip, kad juose galėtų būti įtaisytas bet kurio tipo papildomas prietaisas.

3 pastaba Pagal ML13 c ir d punktus nekontroliuojami šalmai, neperšauamos liemenės ar individualūs kūno apsau-
gos drabužiai, dėvimi asmeninės apsaugos tikslais.

4 pastaba Pagal ML13 kontroliuojami tik tie bombas neutralizuojantiems darbuotojams specialiai sukurti šalmai, ku-
rie yra specialiai sukurti kariniams tikslams.

NB 1: Taip pat žr. ES dvejetainio naudojimo objektų sąrašo 1A005 poziciją.

NB 2: „Pluoštinėms ar gijinėms medžiagoms“, naudojamoms neperšaukamoms liemenėms ir šalmams gaminti – žr. ES
dvejetainio naudojimo objektų sąrašo 1C010 poziciją.

- ML14 **Specializuota karinėms pratyboms arba karinių scenarijų imitavimui skirta įranga, simulatoriai, spe-
cialiai sukurti mokymui naudoti visais šautuvais ir ginklais, kontroliuojamais pagal ML1 ar ML2 dalį,
ir specialiai sukurti jų komponentai bei jų dalys.**

Techninė pastaba

Terminas „specializuota karinėms pratyboms skirta įranga“ apima karinių veiksmų treniruoklius, skrydžio valdymo tre-
niruoklius, radaro taikinius-treniruoklius, radarų taikinių generatorius, šaudymo pratybų prietaisus, kovos su povande-
niniais laivais treniruoklius, skraidymo simulatorius (įskaitant centrifugas lakūnams ar astronautams rengti), radarų
treniruoklius, skraidymo įrangos imitacinius treniruoklius, navigacinius treniruoklius, raketų paleidimo treniruoklius, tai-
kinių įrangą, ginkluotės treniruoklius, nepilotuojamų „orlaivių“ treniruoklius, mobiliuosius pratybų įrenginius ir antže-
minių operacijų mokymo įrangą.

1 pastaba ML14 dalis apima vaizdo atkūrimo ir interaktyvios aplinkos sistemas, skirtas simulatoriams, jei jos yra spe-
cialiai sukurtos ar modifikuotos kariniams tikslams.

2 pastaba Pagal ML14 dalį nekontroliuojama įranga, specialiai sukurta mokymui naudoti medžiokliniais ar sporti-
niais ginklais.

- ML15 **Vaizdo atkūrimo ar atsakomųjų priemonių įranga, specialiai sukurta kariniams tikslams, ir specialiai
sukurti komponentai bei priedai:**

- a. filmavimo ir vaizdo apdorojimo įranga;
- b. fotoaparatai, fotografinė įranga ir juostų apdorojimo įranga;

- ML15 (tęsinys)
- c. vaizdo stiprinimo įranga;
 - d. infraraudonųjų spindulių arba terminė vaizdo atkūrimo įranga;
 - e. radarinė sensorinė vaizdo atkūrimo įranga;
 - f. atsakomųjų priemonių arba atsakomąsias priemones neutralizuojanti įranga, skirta ML15 a–e punktuose kontroliuojamai įrangai.

Pastaba ML15 f punktas apima įrangą, sukurtą karinių vaizdo sistemų veikimui neutralizuoti arba efektyvumui susilpninti ar tokiam ardomajam poveikiui sumažinti.

1 pastaba Terminas „specialiai sukurti komponentai“, kai jie specialiai sukurti kariniams tikslams, apima:

- a. infraraudonųjų spindulių vaizdo konverterio elektroninius vamzdelius;
- b. vaizdo stiprinimo elektroninius vamzdelius (ne pirmosios kartos);
- c. mikrokanalines plokšteles;
- d. silpnai šviesai jautrių televizijos kamerų elektroninius vamzdelius;
- e. detektorinę išdėstymo įrangą (įskaitant elektroninio ryšio sistemas);
- f. piroelektrinės televizijos kamerų elektroninius vamzdelius;
- g. vaizdo sistemų aušinimo sistemas;
- h. elektriškai užsklendžiamas fotochrominio arba elektrooptinio tipo sklendes, kurių užsisklendimo greitis yra mažesnis negu 100 μ s, išskyrus sklendes, kurios yra pagrindinės didelio greičio fotoaparato dalys;
- i. skaidulinius optinius vaizdo apgręžiklius;
- j. sudėtinius puslaidininkinius fotokatodus.

2 pastaba Pagal ML15 dalį nekontroliuojami „pirmosios kartos vaizdo stiprinimo elektroniniai vamzdeliai“ ar įranga, specialiai sukurta naudojant „pirmosios kartos vaizdo stiprinimo elektroninius vamzdelius“.

NB Dėl „pirmosios kartos vaizdo stiprinimo elektroninių vamzdelių“ naudojimo ginkluose žr. ML1 ir ML2 dalis bei ML5 a punktą.

NB Taip pat žr. ES dvejojo naudojimo objektų sąrašo 6A002 pozicijos a punkto 2 papunktį ir 6A002 pozicijos b punktą.

ML16 **Liejiniai, atliejos ir kiti pusegaminiai, kurie naudojami kontroliuojamuose gaminiuose ir atpažįstami pagal medžiagos sudėtį, formą arba funkcijas ir specialiai pagaminti gaminiams, kontroliuojamiems pagal šio sąrašo ML1–ML4, ML6, ML9, ML10, ML12 arba ML19 dalis.**

ML17 **Įvairi įranga, medžiagos ir bibliotekos, specialiai sukurti komponentai:**

- a. Savaeigiai nardymo ir povandeninio plaukiojimo aparatai:
 - 1. Uždarąjo arba pusiau uždarąjo ciklo (pakartotinio kvėpavimo) aparatai, specialiai sukurti kariniams tikslams (t. y. specialiai sukurti, kad būtų nemagnetiniai);

- ML17
- a. (tęsinys)
 2. Specialiai sukurti komponentai, skirti atvirojo ciklo aparatui modifikuoti kariniams tikslams;
 3. Gaminiai, sukurti išimtinai kariniams tikslams, skirti naudoti kartu su savaeigiais nardymo ir povandeninio plaukiojimo aparatais;
 - b. statybinė įranga, specialiai sukurta kariniams tikslams;
 - c. elektros instaliacija, danga ir apdorojimas, mažinantis daikto atpažinimo galimybę, specialiai sukurtas kariniams tikslams;
 - d. lauko inžinerinė įranga, specialiai sukurta naudoti kovos zonoje;
 - e. „robotai“, kontroliuojantieji „robotai“, „galiniai vykdymo įtaisai“, pasižymintys bet kokia toliau nurodyta charakteristika:
 1. Sukurti specialiai kariniams tikslams.
 2. Turi priemonių, saugančių hidraulinės linijas nuo kulky padarytų pažeidimų (pvz., savaime izoliuojančios linijos), ir gali naudoti hidraulinius skysčius, kurių užsidegimo temperatūra yra aukštesnė negu 566 °C (839 K); arba
 3. Specialiai sukurti ar gali veikti elektromagnetinio pulso (EMP) aplinkoje.
 - f. bibliotekos (parametrinės techninės duomenų bazės), specialiai sukurtos kariniams tikslams, įrangai, kontroliuojamai pagal ES bendrąją karinės įrangos sąrašą;
 - g. branduolinę energiją generuojanti įranga arba varomoji įranga, įskaitant atominius reaktorius, specialiai sukurtus kariniams tikslams, ir komponentai, specialiai sukurti ar modifikuoti kariniams tikslams;
 - h. kita specialiai kariniams tikslams sukurta įranga ir medžiagos, apdorotos ar padengtos danga, mažinanti daikto atpažinimo galimybę, išskyrus įrangą ir medžiagas, kontroliuojamas pagal kitus ES bendrojo karinės įrangos sąrašo punktus;
 - i. simulatoriai, specialiai sukurti kariniams „branduoliniams reaktoriams“;
 - j. mobiliosios remonto dirbtuvės, specialiai įrengtos ar modifikuotos karinei įrangai remontuoti;
 - k. lauko generatoriai, specialiai sukurti ar modifikuoti kariniams tikslams;
 - l. konteineriai, specialiai sukurti ar modifikuoti kariniams tikslams;
 - m. keltai, išskyrus keltus, kontroliuojamus pagal kitus ES bendrojo karinio sąrašo punktus, tiltai ir pontonai, sukurti kariniams tikslams;
 - n. bandomieji modeliai, specialiai sukurti gaminiams, kontroliuojamiems pagal ML4, ML6, ML9 ar ML10 dalis, tobulinti;
 - o. apsaugos nuo „lazerių“ įranga (pvz., akių ir jutiklių apsaugos), specialiai sukurta kariniams tikslams.

Techninės pastabos

1. ML17 dalyje terminas „biblioteka“ (parametrinė techninė duomenų bazė) reiškia karinio pobūdžio techninės informacijos rinkinį; naudojimasis šiuo rinkiniu gali pagerinti karinės įrangos ar sistemų veikimą.
2. ML17 dalyje terminas „modifikuotas“ reiškia struktūrinį, elektromechaninį ar kitokį pakeitimą, dėl kurio nekarniams tikslams sukurtas gaminyje įgauna savybes, prilyginančias jį gaminiui, specialiai sukurtam kariniams tikslams.

- ML18 **Įranga, skirta gaminiams, kontroliuojamiems pagal es bendrąjį karinės įrangos sąrašą, gaminti:**
- a. specialiai sukurta ar modifikuota gamybos įranga, skirta pagal ES bendrąjį karinės įrangos sąrašą kontroliuojamiems gaminiams gaminti, ir specialiai sukurti komponentai;
 - b. specialiai sukurta aplinkos tyrimo aparatūra ir specialiai sukurta įranga, skirta pagal ES bendrąjį karinės įrangos sąrašą kontroliuojamiems gaminiams sertifikuoti, kvalifikuoti ar bandyti.

Techninė pastaba

ML18 dalyje terminas „gamyba“ apima projektavimą, tyrimą, gaminimą, testavimą ir tikrinimą.

Pastaba ML18 a ir b punktai apima šią įrangą:

- a. nuolatinio veikimo azotavimo įrangą;
- b. centrifuginius bandomuosius aparatus ar įrangą, kuriai būdinga bet kokia iš toliau nurodytų charakteristikų:
 1. Varoma variklio arba variklių, kurių bendras nustatytasis galingumas yra didesnis nei 298 kW (400 AG);
 2. Pakelia 113 kg ar daugiau svorio; arba
 3. Gali pasiekti centrifugos pagreitį 8 g ar daugiau, kai krovinio svoris 91 kg ir daugiau;
- c. dehidracijos presai;
- d. varžtų išspaudikliai (ekstruderiai), specialiai sukurti arba modifikuoti kariniam sprogstamajam išspaudimui;
- e. pjaustomosios mašinos, skirtos išpjautoms varomosioms medžiagoms rūšiuoti;
- f. betriukšmis 1,85 metro arba didesnio skersmens poliravimo būgnas, kurio įkrova didesnė negu 227 kg;
- g. nuolatinio veikimo maišytuvai, skirti kietosioms „svaidomosioms medžiagoms“ maišyti;
- h. dujiniai smulkintuvai karinių „sprogstamųjų medžiagų“ sudėtinėms dalims (ingredientams) malti ar trupinti;
- i. įranga, kuria išgaunamas metalo dalelių sferiškumas ir suvienodinamas jų dydis, kaip nurodyta ML8 c punkto 8 papunktyje;
- j. konvekinės srovės konverteriai ML8 c punkto 3 papunktyje nurodytų medžiagų konversijai.

- ML19 **Kreipiamosios energijos ginklų sistemos (dew), su jomis susiję arba atsakomųjų priemonių įrenginiai ir bandymų modeliai, bei specialiai sukurti komponentai:**

- a. „lazerinės sistemos“, specialiai sukurtos taikiniams sunaikinti ar jų vykdomai užduočiai nutraukti;
- b. šviesos pluošto dalelių sistemos taikiniams sunaikinti ar jų vykdomai užduočiai nutraukti;
- c. didelio galingumo radijo dažnio sistemos taikiniams sunaikinti ar jų vykdomai užduočiai nutraukti;

ML19 (tęsinys)

- d. įranga, specialiai sukurta pagal ML19 a–c punktus kontroliuojamoms sistemoms surasti, atpažinti arba nuo jų gintis;
- e. pagal šį punktą kontroliuojami sistemų, įrangos ir komponentų fizinių bandymų modeliai;
- f. nenutrūkstamos bangos ar pulsuojančio „lazerio“ sistemos, specialiai sukurtos sukelti ilgalaikį apakimą technologijomis nesustiprintam matymui, tai yra, neapsaugotoms žmogaus akims arba žmogaus akims su regos korekcijos optiniais prietaisais.

1 pastaba Kreipiamosios energijos ginklų sistemos, kontroliuojamos pagal ML19 dalį, apima sistemas, kurių galimybės lemia kontroliuojamas pritaikymas:

- a. reikiamos trukmės bangų ar pulsuojančios energijos „lazerių“, kuriais naikinama panašiai kaip ir įprastine amunicija;
- b. dalelių akceleratorių, formuojamų elektringų ar neutralių naikinamosios galios dalelių srautų;
- c. didelio galingumo impulso arba vidutinio galingumo radijo dažnių srautų siūstuvai, sukuriantys pakankamai stiprius laukus, kad išvestų iš rikiuotės tolimo taikinio elektroninį grandinį.

2 pastaba ML19 dalis apima šią įrangą, specialiai sukurtą kreipiamosios energijos ginklų sistemoms:

- a. pagrindinius energijos gamybos, kaupimo, įjungimo, galios palaikymo ar kuro naudojimo įrenginius;
- b. taikinio aptikimo ar nustatymo sistemas;
- c. sistemas, kuriomis galima nustatyti taikiniui padarytą žalą, sunaikinimą ar veikimo nutraukimą;
- d. srauto valdymo, skleidimo ar nutaikymo įrangą;
- e. įrenginius su kintamojo sukimosi srautu, skirtus operacijoms su greitai kintančiu taikiniu;
- f. pritaikomąją optiką ir fazės jungiklius;
- g. srovės injektorius neigiamų vandenilio jonų srautams;
- h. „tinkamų naudoti kosmose“ akceleratorių komponentus;
- i. neigiamų jonų srauto nukreipimo įrenginius;
- j. įrenginius didelės galios jonų srautui kontroliuoti ir nukreipti;
- k. „tinkamų naudoti kosmose“ įrenginių dangą, skirtą neigiamoms vandenilio izotopų srovėms neutralizuoti.

ML20 **Kriogeninė ir „superlaidi“ įranga bei specialiai sukurti komponentai bei priedai:**

- a. įranga, specialiai sukurta arba suderinta taip, kad ją būtų galima įmontuoti karinėje žemės, jūrų, oro desanto ar kosmoso priemonėje, ir galinti veikti tai priemonei judant bei sukurti arba palaikyti temperatūrą, žemesnę nei – 170 °C (103 K);

Pastaba ML20 a punktas apima mobiliąsias sistemas, į kurių sudėtį įeina priedai ar komponentai, pagaminti iš nemetalų arba elektrai nelaidežių medžiagų, pvz.: plastmasės arba epoksidais impregnuotų medžiagų.

ML20 (tęsinys)

- b. „superlaidi“ elektros įranga (rotacinės mašinos ir transformatoriai), specialiai sukurta arba modifikuota taip, kad ją būtų galima įmontuoti karinėje žemės, jūrų, oro desanto ar kosmoso transporto priemonėje, ir galinti veikti transporto priemonei judant.

Pastaba Pagal ML20 b punktą nekontroliuojami nuolatinės srovės hibridiniai vienpoliai generatoriai su vieno stiebo normalia metaline armatūra, kuri sukasi „superlaidžia“ apvijų sukurtame magnetiniame lauke, jeigu tos apvijos yra vienintelis „superlaidus“ komponentas, esantis generatoriuje.

ML21 **„Programinė įranga“:**

- a. „programinė įranga“, specialiai sukurta ar modifikuota ES bendrajame karinės įrangos sąraše kontroliuojamos įrangos ar medžiagų „kūrimui“, „gamybai“ ar „naudojimui“;
- b. specialioji „programinė įranga“, išvardyta toliau:
1. „Programinė įranga“, specialiai sukurta:
 - a. kovinių ginklų sistemoms modeliuoti, imituoti ar įvertinti;
 - b. kovinių ginklų sistemų „programinės įrangos“ „kūrimui“, stebėjimui, priežiūrai ar atnaujinimui;
 - c. karinių operacijų scenarijams kurti ar imituoti;
 - d. taikyti vadovavimo, ryšių, kontrolės ir žvalgybos (C3I) arba vadovavimo, ryšių, kontrolės, kompiuterių ir žvalgybos (C4I) srityje.
 2. „Programinė įranga“, skirta nustatyti įprastinių, branduolinių, cheminių ar biologinių kovinių ginklų efektyvumą.
 3. „Programinė įranga“, nekontroliuojama pagal ML21 a punktą, b punkto 1 papunktį ar 2 papunktį, specialiai sukurta ar modifikuota tam, kad sudarytų sąlygas naudoti įrangą, nekontroliuojamą pagal ES bendrąjį karinės įrangos sąrašą, vykdančios tokias karines funkcijas, kurioms vykdyti naudojama įranga, kontroliuojama pagal ES bendrąjį karinės įrangos sąrašą.

ML22 **„Technologijos“:**

- a. ML22 b punkte nenurodyta „technologija“, „reikalinga“ pagal Europos Sąjungos bendrąjį karinės įrangos sąrašą kontroliuojamų objektų „kūrimui“, „gamybai“ ar „naudojimui“.
- b. „technologijos“:
1. „Technologija“, „reikalinga“ pagal Europos Sąjungos bendrąjį karinės įrangos sąrašą kontroliuojamų objektų gamybos diegimui, komponentų surinkimui, funkcionavimui, priežiūrai ir remontui, net jeigu tokios gamybos diegimo komponentai nėra kontroliuojami.
 2. „Technologija“, „reikalinga“ mažo kalibro ginklų „kūrimui“ ir „gamybai“, net jei ji naudojama mažo kalibro antikvarinių ginklų kopijoms gaminti.

- ML22 b. (tęsinys)
3. „Technologija“, „reikalinga“ toksikologinių reagentų, susijusios įrangos ar komponentų, kontroliuojamų pagal ML7 a–g punktus, „kūrimui“, „gamybai“ arba „naudojimui“.
 4. „Technologija“, „reikalinga“ „biopolimeru“ arba specifinių ląstelių kultūrų, kontroliuojamų pagal ML7 h punktą „kūrimui“, „gamybai“ arba „naudojimui“;
 5. „Technologija“, „reikalinga“ tik „biokatalizatorių“, kontroliuojamų pagal ML7 i punkto 1 papunktį, įterpimui į karines medžiagas-nešiklius ar karines medžiagas.

1 pastaba „Technologija“ „reikalinga“ pagal ES bendrąjį karinės įrangos sąrašą kontroliuojamų objektų „kūrimui“, „gamybai“ ar „naudojimui“, yra kontroliuojama net ir tada, kai naudojama nekontroliuojamam objektui.

2 pastaba Pagal ML22 dalį nekontroliuojamos „technologijos“, kurios yra:

- a. būtiniems gaminiams, kurie nekontroliuojami arba kuriuos leidžiama eksportuoti, įdiegti, funkcionuoti, prižiūrėti (tikrinti) ir remontuoti;
 - b. „viešo naudojimo“, skirtos „pagrindiniams moksliniams tyrimams“ arba patentų programoms reikalinga būtinausia informacija;
 - c. skirtos nuolatiniam impulsui tiekti civilinio transporto įrenginiams magnetinės indukcijos būdu.
-